

ROTA

Słyszalne na Litwie na falach krótkich

poniedziałek - sobota - od 7⁰⁰ do 9¹⁵,
niedziela - od 8⁰⁰ do 10⁰⁰ - 15455 kHz (25 m),
Codziennie od 17⁰⁰ do 24⁰⁰ - 7400 kHz (41 m)

DODATEK HISTORYCZNO-PATRIOTYCZNY DLA POLAKÓW NA LITWIE

4-10 kwietnia 2024 r., nr 1302

W Sejmie polskim mocne wystąpienie Waldemara Tomaszewskiego w obronie Polaków z Wileńszczyzny

W środę, 20 marca, w Sejmie Rzeczypospolitej Polskiej odbyło się posiedzenie Zespołu Parlamentarnego ds. Kresów Rzeczypospolitej z udziałem Prezesa Związku Polaków na Litwie europoła Waldemara Tomaszewskiego oraz przedstawicieli MSZ i organizacji kresowych.

Posiedzenie poświęcone było sytuacji Polaków na Litwie, problemom z którymi zmagają się polska społeczność i znalezieniu sposobów na zatrzymanie dyskryminacji, której doświadcza polska mniejszość narodowa. Posiedzeniu przewodniczył prof. Andrzej Zapałowski, poseł na Sejm RP.

Ważne, by rozmawiać o Polakach na Kresach

Prezes ZPL, poseł do Parlamentu Europejskiego Waldemar Tomaszewski wyraził zadowolenie w związku z utworzeniem w polskim parlamencie długo wyczekiwanej Komisji ds. Kresów Rzeczypospolitej.

mentarnego ds. Kresów Rzeczypospolitej. Jak podkreślił, bardzo ważne jest, by rozmawiać o Polakach mieszkających na Kresach, gdyż „są kimś innym niż Polonia – my nigdy nie wyjeżdżaliśmy z naszej Ojczyzny, to na mocy zdrady jałtańskiej Ojczyzna od nas wyjechała” – zaznaczył.

Zdaniem Waldemara Tomaszewskiego bardzo istotne jest, by wzmacniać wspólnotę polską mieszkającą na Kresach, bo „to jest klucz do celów, które stoją przed Polakami, w obronie polskości, w zachowaniu pamięci, czy dziedzictwa narodowego” – mówił.

Dokończenie na s. 21

Palmiarki z Wileńszczyzny w Polsce

Odkrywanie wileńskich tradycji

FOT. JOLANTA ŁAPIŃSKA

Na zaproszenie burmistrza Brzostku (Polska) Wojciecha Staniszewskiego, palmiarki z Ciechanowiczek wraz z kierowniczką Centrum Rzemiosła Tradycyjnego w Mejszagole Jolantą Łapińską, zapoznały rodaków z tajnikami misternego tworzenia naszego, wileńskiego skarbu.

Tradycja i kultura znacząco wplatają się w ziota i kwiaty wileńskiej palmy. Grupa palmiarek z Wileńszczyzny: Irena Jodko, Janina Norkunienė, (zespół Cichanowinka) Galina Romanczyk, Jadwiga Kulewicz, Wiesława Meżekienė, postanowiła przekonać o tym polskie środowisko w gminie Brzostek.

Warsztaty były więc nie tylko okazją do nauki nowych umiejętności, ale również do wymiany kulturowych doświadczeń. Palmiarki z Wileńszczyzny przywiozły ze sobą historię i bogactwo swojej własnej kultury i tradycji, którymi chętnie dzieliły się z uczestnikami warsztatów.

Dokończenie na s. 20

Festiwal Teatrów Szkolnych „Mi*m” w rejonie wileńskim

Repertuar ciekawy i różnorodny

W środę, 27 marca, wesoło i uroczysto obchodzone jest w świetle artystycznym święto teatru. Zrodzona w pradawnych czasach sztuka, która skupiała swych miłośników na greckich wzgórzach, jest nadal popularna i cieszy się powodzeniem w wielu polskich szkołach rejonu wileńskiego.

Organizatorem corocznych spotkań młodych aktorów jest Wydział Oświaty Samorządu Rejonu Wileńskiego. Festiwal Teatrów Szkolnych „Mi*m” już po raz ósmy w tym roku zgromadził sympatyków sceny w Gimnazjum im. św. R. Kalinowskiego w Niemiezu. Odnowiona i przystosowana do występów aula oraz gościnna społeczność tej szkoły na czele z dyrektorem Zbigniewem Maciejewskim powitały uczestników

Dokończenie na s. 2

Niebowskazy

Od końca

Zacznij od Zmartwychwstania
od pustego grobu
od Matki Boskiej Radosnej
wtedy nawet krzyż ucieszy
jak perkoz dwuczuby na wiosnę
anioł sam wytłumaczy jak trzeba
choć doktoratu z teologii nie ma
grzech ciężki staje się lekki
gdy się jak świntuch rozplacze
– nie róbcie bekisy ze mnie
mówi Matka Boska
to kiedyś
teraz inaczej
zacznij od pustego grobu
od słońca
ewangelie czyta się jak hebrajskie litery
od końca

Ks. Jan Twardowski

Maksyma tygodnia:

„Życie to jak jazda na rowerze. Aby utrzymać równowagę, musisz się poruszać.”

Albert Einstein

Dzień Otwartych Drzwi w Gimnazjum „Żejmiana” w Podbrodziu

Zapoznanie się z placówką

W sobotę, 23 marca, br. Gimnazjum „Żejmiana” w Podbrodziu zaprosiło rodziców wraz z przyszłymi uczniami do zapoznania się z ofertą edukacyjną placówki.

Spotkanie rozpoczęło się w auli, gdzie dyrekcja gimnazjum powitała wszystkich gości, a uczniowie zaprezentowali swoje talenty i przedstawili krótki program artystyczny. Następnie gości podzielono na grupy i zaproszono na wycieczkę po szkole. Wycieczka odbyła się pod opieką dyrekcji gimnazjum. Goście zwiedzili odnowioną i współczesną szkołę, obejrzeli wystawy przygotowane przez uczniów i nauczycieli, a także wzięli udział w zajęciach edukacyjnych. Wiele pozytywnych emocji, zwłaszcza wśród najmłodszych uczestników, wzbudziły zajęcia Akademii Robotyki, podczas których

zaprojektowany przez uczniów robot Charlie witał gości i wykonywał zaprojektowane przez nich funkcje.

Projekt „Prometeusz” (Akademia Nauk Przyrodniczych) zaprezentował swoje działania, podczas których uczniowie i rodzice zapoznali się z przyrządami wykorzystywanymi na zajęciach z biologii i chemii, które pozwalają zobaczyć gołym okiem świat niewidzialnych organizmów, zobaczyć, co dzieje się w ich wnętrzu, a także obserwować eksperymenty chemiczne przygotowane przez uczniów starszych klas.

W pracowni żywienia i wókiennictwa uczestnicy obserwowali proces gotowania i zostali poczęstowani pysznymi ciasteczkami upieczonymi przez uczniów. Uczestnicy byli aktywni w Klubie Rękodzieła, konstruując budki lęgowe. Odbyło się również spotkanie przyszłych

pierwszoklasistów i ich rodziców z wychowawcami klas pierwszych.

Rodzice poznali całe grono specjalistów, którzy pracują w szkole i pomagają dzieciom w nauce. Odbyły się spotkania z nauczycielami. Rodzice wzięli udział w warsztatach „Wykorzystanie sztucznej inteligencji na lekcjach języka rosyjskiego”. Po zajęciach uśmiechnięte i radosne dzieci otrzymały upominki – balony z logo Gimnazjum. Dziękujemy nauczycielom, uczniom i specjalistom, którzy przygotowali zajęcia, a także rodzicom, którzy aktywnie w nich uczestniczyli.

Serdecznie zapraszamy dzieci do grup wychowania przedszkolnego i wczesnoszkolnego, uczniów do klas pierwszych, a także do innych klas z polskim i rosyjskim językiem nauczania.

Anna Łastowska

Z życia wzięte...

Zaczął się kolejny zwykły dzień. Wczoraj było słonecznie, ale dziś słońce gdzieś się ukrywa, za chmurką lub gęstą mgłą. Nie czekałam na przyście gościa.

Czasem moje życie układa się niełatwo, ale tak się przydarza chyba każdemu. Dziś było trochę weselej. Minął styczeń; najgorsze, najtrudniejsze dni miałam za sobą. Był to okres, gdy codziennie spieszyłam do szpitala. Od przystanku autobusowego kawał drogi pod górkę. Mróz, śliza, dużo śniegu, ale idzie się w biegu, bo otwierając drzwi do sali szpitalnej stamtąd czuje się buchające ciepło, krzeselko, krótki wypoczynek i o niewygodach już się zapomina. To już było. Dziś jest

inaczej. Nie jesteśmy już w szpitalu. Jak i co w tym roku przygotował nam los, sam tylko Pan Bóg wie.

Godzina 11-a, 12-a, 13-a – czas obiadu. Nie mam czasu na narzekania, rozmyślenia. Trzeba coś ugotować. Przychodzi koleżanka, sąsiadka. Robi się różnie, cieplej, mam komu się otworzyć, nie narzekać, bo na to nie mam czasu. Koleżanka podaje mi kopertę. Jestem zaskoczona, nie oczekiwałam. Nie do wiary. Przecież ma córki, wnuków jest samotną. Ale jeszcze pracuje, więc obok emerytury ma te kilkaset euro. Ale żeby się dzielić? Jej też niełatwo, potrzebuje specjalistycznych zabiegów. Jednak koleżanka twierdzi, że to jej decyzja, chce

pomóc i tyle. Ależ nie do wiary, twierdzą, dam radę. Po wyjściu kobiety usiadłam i zostałam długo ze swoimi myślami. Czy ja potrafię tak jak ona? Przyjaciół poznaje się w biedzie. Ale to nie była bieda. Koleżanka niemłoda, niepiękna, ale ile ciepła i promieni słońca nabrało moje serce.

Kolejne dni mijają zupełnie inaczej. Jestem pewna, że miłosierdzie i nadzieja – to konkretny czyn konkretnego człowieka. Rękoma człowieka można dokonać wiele czynności, w tym też przyjść z pomocą jak przychodzi Miłosierdzie i Nadzieja. Sporo czasu spędziłam w różnych kościołach, aby podziękować Jej i Panu Bogu.

Leonora Milewska

Odkrywanie wileńskich tradycji

Dokończenie ze s. 1
tów. Po intensywnej pracy przyszedł czas na zwiedzanie Krakowa – jednego z najpiękniejszych miast Polski, które zachwyca nie tylko swoimi zabytkami, ale także bogatą historią i atmosferą. Spacerując po zabytkowych ulicach Starego Miasta, zwiedzając Wawel czy Rynek Główny, goście z Wileńszczyzny odkrywali niezwykle historie i tajemnice związane z polską kulturą. Dla obu stron ta wymiana kulturowa była wspaniałą okazją do nauki i poznania nowych umiejętności, ale także do budowania mostów porozumienia i przyjaźni. Taka ciepła atmosfera

sprzyjała nawiązaniu bliskich relacji, które z pewnością zaowocują kolejnymi projektami.

– Trwa właśnie proces akcesyjny do wpisania tradycji wicia palmy wileńskiej na listę Światowego Dziedzictwa Kultury UNESCO. Dlatego każdy element promocji ma wielkie znaczenie. Poszerzamy geografie miejsc, które poznają nasze lokalne bogactwo i mamy nadzieję, że z czasem coraz więcej osób na całym świecie doceni nasze palmy. Na razie przekonali się do nich mieszkańcy Brzostku – podsumowała wyjazd Jolanta Łapińska, podkreślając jednocześnie życzliwość mieszkań-

ców, na czele z burmistrzem miasta, każdy bowiem starał się, by pobyt palmiarów był naprawdę niezapomniany.

Palma wileńska to nie tylko ozdoba wielkanocna, lecz przede wszystkim symbol tradycji i sztuki ludowego. Dzięki warsztatom w Brzostku, ta wartość kulturowa jest przekazywana dalej, umożliwiając kolejnym pokoleniom zachowanie dziedzictwa swoich przodków. W tych skromnych warsztatach tkwi bogactwo historii i umiejętności, które są niezwykle cenne w dzisiejszym świecie.

Monika Urbanowicz

WIEŚCI z Wileńszczyzny

Od Skojdziszek do Rudomina

Chwalebą tradycją wiernych ze Skojdziszek od kilkunastu lat jest w Wielki Piątek Droga Krzyżowa od osiedla do Rudomina. I tym razem było nie inaczej. 29 marca, w Wielki Piątek spod przydrożnego krzyża w Skojdziszkach wyruszyła pieszo 25-osobowa grupa wiernych pod przewodnictwem Jarosława Królikowskiego do Rudomina, do kościoła MB Dobrej Rady. Podczas drogi rozważano Drogę Krzyżową, odmawiano różaniec, różne litanie. Nie zabrakło też pieśni wielkopostnych. Po przyjeździe do kościoła wszyscy uczestnicy Drogi Krzyżowej uczestniczyli w nabożeństwie wielkopiątkowym.

Spotkanie z komendantem wojskowym

26 marca w samorządzie rejonu trockiego odbyło się spotkanie z przedstawicielem Ministerstwa Ochrony Kraju majorem Rokasem Kondrasevičiusem, który został wyznaczony na komendanta wojskowego samorządu rejonu. W spotkaniu uczestniczyli mer Andrius Šatevičius, dyrektorka administracji Dovilė Daudaitė, funkcjonariusze lokalnej policji i służby przeciwpożarowej, strzelcy, żołnierze. Omawiano możliwości działania, funkcji i współpracy w razie ogłoszenia mobilizacji. Mjr Kondrasevičius poinformował, że 6-8 maja przewidziane są w okręgach wileńskim i kowieńskim ćwiczenia mobilizacyjne „Bastion Perkunasa 2024”. Celem ich są sprawdzenie przewidzianych funkcji komendanta wojskowego i doskonalenie działań mobilizacyjnych.

Wizyta prezydenta RL w rejonie szyrwinkim

27 marca do rejonu szyrwinkiego udał się prezydent RL Gitanas Nausėda wraz z małżonką Dianą Nausėdienė. Najpierw Gitanas Nausėda spotkał się w siedzibie administracji samorządu z przedstawicielami władz na czele z mer Živilė Pinskuvienė. Potem wraz z mer uczestniczył w lekcji obywatelskiej, w której wzięli udział uczniowie gimnazjum w Szyrwintach, Gielwanach i Muśnik. Prezydent odpowiedział na pytania uczniów o postawach obywatelskich w obecnej sytuacji geopolitycznej. W międzyczasie Pierwsza Dama w towarzystwie wicemer Laimy Versekėnaitė i kierowniczkę wydziału oświaty Rasy Kralikevičienė odwiedziła szkołę podstawową i szkołę sztuk pięknych w Szyrwintach, spotkała się ze słuchaczami lokalnego Uniwersytetu Trzeciego Wieku i członkami Towarzystwa Niepełnosprawnych. Po obiedzie para prezydencka udała się do Muśnik, gdzie złożyła kwiaty przed pomnikiem upamiętniającym ochotników z gminy muśnickiej. Było też spotkanie z żołnierzami 2 kompanii Ochotniczych Sił Obrony Kraju i przedstawicielami miejscowej i okolicznych wspólnot.

Zarybianie stawu

28 marca zarybiono staw w Szyrwintach – wpuszczono 1000 białych amurów. Według specjalistów biały amur oczyszcza stawy z tzw. zielonej biomasy czyli z rzęśców i mikroorganizmów. Przyczynia się także do spowolnienia tempa zarostania stawów. Amur biały pochodzi z Syberii i północnych Chin i żyje około 15 lat.

Koncerty w Szyrwintach

4 kwietnia w Centrum Kultury w Szyrwintach o godz. 17.00 wystąpi mistrz akordeonu Radu Ratoi. Jest to mołdawsko-rumuński muzyk, koncerty którego cieszą się powodzeniem wśród miłośników muzyki akordeonowej w wielu krajach Europy.

5 kwietnia w Centrum Kultury w Szyrwintach o godz. 19.00 odbędzie się koncert Eweliny Saszenko i Nerijusa Bakuly z grupą. Zabrzmią utwory Edith Piaf, Astora Piazzollego, Michela Legrand, Duke Ellingtona. Wejście bezpłatne.

Jan Lewicki

Repertuar ciekawy i różnorodny

Dokończenie ze s. 1
festiwalu z Suderwy, Podbrzezia, Kowalcuk, Jałówki i Niemieža. Ciekawy i różnorodny repertuar przedstawień oraz sztuki artystów oceniali doświadczeni jurorzy: Krystyna Dzierżyńska, prezeska Stowarzyszenia Nauczycieli Szkół Polskich na Litwie „Macierz Szkolna”, Olga Wołkowicka, nauczycielka metodyk języka polskiego Szkoły Podstawowej im. Czesława Miłosza w Pakienie, Elwira Ajauskaite, nauczycielka teatru z Gimnazjum im. Stanisława Moniuszki w Kowalcukach. Najmłodszy uczestnik z teatryku „Twórczy świat” i „Zagraj” wybrali do grania bajki „Calineczka” i „Była

babuleńka”, teatryk „Przyjaciele” poruszył temat samotności nastolatków i otrzymał za występ wyróżnienie. Dwa teatry odważyły się sięgnąć do bardzo znanego, filozoficznego utworu dla dzieci i dorosłych, książki Antoine de Saint-Exupéryego „Mały Książę”. Interpretacje obu zespołów były bardzo różne, ale bardzo oryginalne i ciekawe.

Jurorzy postanowili przyznać teatrowi „Wędrówka” z Niemieža i teatrowi „Perła” z Jałówki równoznaczne I miejsce. Zebrani licznie widzowie swoje gromkie brawa i Nagrodę Publiczności dedykowali czarnemu teatrowi „Wędrówka”.

Bożena Bieleninik

„Europejski demos nie istnieje?”

– To już od dawna nie jest ta sama Unia Europejska, do której 20 lat temu wchodziliśmy – powiedział w okolicznościowym wywiadzie dla portalu wpolityce.pl Bronisław Wildstein – działacz niepodległościowy, pisarz, filozof, publicysta.

A i prognozy dla współczesnej Unii ma rozmówca portalu, niestety, ponure. Już na początku rozmowy stawia oczywistą dla wielu tezę, iż dosłownie na naszych oczach Unia jest przekształcana (metodą faktów dokonanych) w superpaństwo albo, jak woli Wildstein, w „neoimperium”. To „neoimperium” tworzy się na podstawie utopijnej ideologii europeizmu, którą Vaclav Klaus swego czasu określił jako „metaideologię” stojącą ponad innymi ideologiami. Niestety, tego typu projektu nie da się przeprowadzić bez władzy totalnej, dlatego też Bruksela dąży, by takową osiąść. Totalna władza kontrolowałaby wszystko w każdym zakątku Unii, w której nie byłoby już państw narodowych, za pomocą tysięcy wszelkiego rodzaju przepisów, dyrektyw, prawnych regulacji, które – rzecz jasna – nie byłyby w stanie wszystkiego ogarnąć, dlatego musiałyby być ciągle poprawiane, modyfikowane, uzupełniane do bezkońca, trafnie zauważa filozof.

Dodaje przy tym, że w takim tworze społecznym nie będzie miejsca dla religii, bo ideologie zawsze walczą z religią, ponieważ dążą do tego, by ją zastąpić. Te procesy już są widoczne w Europie Zachodniej, gdzie z przestrzeni publicznej jest wypierane chrześcijaństwo, a na jej miejsce wchodzi przeróżne ideologie. Te – jak zauważa publicysta – są różne, czasami wzajemnie sprzeczne. „W Europie współczesnej ideologia rozpięta jest między dwoma interpretacjami dotychczasowej cywilizacji, ale ich konsekwencje są podobne. Bardziej umiarkowana mówi: owszem, ta zastana cywilizacja miała podstawową zasługę, bo doprowadziła do obecnego stanu Europy, ale wyczerpała już swoją rolę i musi ustąpić miejsca racjonalnemu królestwu człowieka, którym jest Unia Europejska. Natomiast radykalne podejście odrzuca w całości nasze dziedzictwo głosząc, że jest ono źródłem zła, patriarchalnego ucisku, nietolerancji, wykluczenia, wyzysku jednych przez drugich”, naświetla stan rzeczy publicysta. Dalej zauważa, że obie dążą do tego, by współczesną facyjską cywilizację zanegować i zamienić ją inną, w której centrum ma stać człowiek, jako twórca autonomiczny i w gruncie wszechmogący. Dlatego też współczesne ideologie, co podkreśla filozof, są „wrogie temu, co jest tra-

dycyjną formą bytowania człowieka. A więc wszelkim formom religijnym, cywilizacyjno-kulturowym, narodowym, rodzinnym, a współcześnie i płciowym”. Mamy je zanegować, ponieważ nas ograniczają. Tymczasem filozof ostrzega, że ideologie, które głoszą, iż „będziemy dowolnie tworzyć formy swego istnienia społecznego, a nawet biologicznego, są fundamentalnym nieporozumieniem (...)”. Przestrzega że w XX wieku podobne ideologie już doprowadziły ludzkość do ogromnych nieszczęść.

Bruksela jednak eksperymentuje nie tylko na modelach społecznych, nad „wyzwoleniem człowieka z wszelkich tradycyjnych tożsamości”, ale eurokraci też zapamiętali walczyć o wdrożenie innych ideologii. Ekologizm wśród nich zdecydowanie wybija się na pierwszą pozycję. Bronisław Wildstein w tym miejscu trafnie zauważa, że unijni komisarze wierzą, iż „Zielony Ład i w ogóle ekologizm ze swoją wiarą, że jesteśmy w stanie w pełni panować nad rzeczywistością, zaplanować klimat i zbudować wolną od zanieczyszczenia cywilizację (...)”, uratuje naszą planetę przed zgubą. Jeżeli tego nie zaplanujemy i nie zbudujemy, planeta spłonie, my zaś będziemy na niej „letze Generation”. „Ostatnie pokolenie” zginie jak Ostatni Mohikanin, jeżeli nie wyłapiemy z powietrza wszystkich CO² co do jednego, czyli osiągniemy zeroemisyjność. Jest to zadanie dla eurokratów „ambitne”, do którego wykonania potrzebują totalnej kontroli ludzkości na swym rewirze – terenie „neoimperium”. Wielki Brat ma więc wszystko mieć pod kontrolą, wszystkich śledzić, niepokornych – karać.

Wildstein zapytany w wywiadzie, czy mamy zatem prawo mówić o „deficycie demokracji” w Unii, odpowiedział, że o demokracji w UE w ogóle nie da się mówić. Jest ona bowiem ze swej natury „adokratyczna”, ponieważ demokracja przewiduje istnienie ludu, w którego imieniu jest sprawowana władza przez jego wybrańców. „A (tymczasem) europejski demos nie istnieje”, trzeźwo zauważa indagowany publicysta i wywodzi z tego faktu logiczny wniosek, że przyszłe „neoimperium” nigdy nie będzie demokratyczne. Będzie sprawować władzę nie w imieniu demosu, którego brak, tylko w imieniu najsilniejszych i najbardziej wpływowych czyli Niemiec i Francji. No jeszcze ideologiczno-biznesowa oligarchia będzie miała swój głos w Unii, który naturalnie wykorzysta we własnych interesach, przewiduje polski publicysta.

Plany Unii Europejskiej prowadzą zatem Europę do katastrofy. Konsekwencje planu np. Zielonego Ładu najbardziej dotkną zwykłych obywateli, co już na swej skórze odczuwają rolnicy, dlatego protestują na całym kontynencie. Koszty transformacji na zeroemisyjność będą ogromne i będą przerzucone na zwykłych obywateli. Doprowadzi to europejczyków do dużego zubożenia, a Unia Europejska w wyniku szaleństw jej elit straci konkurencyj-

ność na światowych rynkach. Dlatego swój wywiad Wildstein kończy przestroją, że jako Europejczycy „wchodzimy w okres bardzo konfliktowy, niepewny, zmienny”. Rezygnacja z niepodległości, czego od nas żąda brukselska elita oraz jej mocodawcy z Berlina i Paryża będzie katastrofą. „Rezygnacja z niepodległości jest zawsze fatalna. Oddanie się w ręce innych oznacza, że podporządkowujemy nasze dobro innym, którzy mają inne, odmienne od naszych interesy. Niemcy widzą Polskę jako zaplecze dla swojego biznesu, jako kraj, który nie prowadzi żadnej podmiotowej polityki (...)”, przestawia publicysta z Warszawy. Dalej porównuje nas do żaby, która jest gotowana na wolnym ogniu w garnku wody. Gdy żaba się orientuje, o co chodzi i będzie się próbowała wydostać z garnka, będzie już za późno.

Na Litwie podobne myślenie towarzyszy też wielu politykom. Koalicja rządząca konserwatystów i liberałów udowodniła to wielokrotnie. Ostatnio chociażby minister sprawiedliwości Ewelina Dobrowolska popisała się żabią logiką, gdy napisała na facebooku, że oto „od 20 lat jesteśmy w Unii i NATO, a ciągle drepczemy w miejscu”. Napisała o tym dreptaniu w kontekście odrzucenia przez Sejm RL projektu ustawy o neutralnych płciowo związkach partnerskich. „Ministerka” uznała to za oznakę braku nowoczesności oraz ogólnie nie podążaniem w ślady Unii i jej progresu, który w rzeczywistości jest utopią i regresem ludzkości do czasów przedchrześcijańskich. Wyznawcy islamu zapowiadają coraz wyraźniej, że przestaną chrześcijan z Europy Zachodniej uważać za „lud z księgi”, ponieważ odeszli oni od nauczania zawartych zarówno w księgach islamu, jak i Biblii chrześcijańskiej. Chodzi o porzucenie wierzących w jedynego Boga starych pogańskich praktyk bałwochwaltwa oraz seksualnych wynaturzeń. Te właśnie cechy miały wyróżniać m. in. chrześcijan, którzy przyjęli wiarę w Jezusa, od pogan. Teraz „nowoczesna” Europa powraca do pogańskich praktyk, dlatego Mahometanie nie chcą już więcej Europejczyków uważać za „lud z księgi” (śluszenie skądinąd) tylko za pogan.

Bronisław Wildstein na koniec wywiadu szuka jednak jeszcze szansy dla Europy i jej Unii. Zauważa, że w wielu czołowych krajach europejskich zarysowuje się widoczna tendencja odejścia wyborców od mainstreamowych partii, mimo ich potężnej propagandy w wiodących mediach, które kontrolują, na rzecz partii narodowych. Czerwcowe wybory do Parlamentu Europejskiego mogą więc okazać się historycznymi, kiedy zostanie przełamany monopol w jedynej wybieralnej w Unii instytucji partii spychających Europę ku katastrofie. Partie optujące za suwerennością państw członkowskich, stroniące się od ideologii mogą w „świątyni demokracji” dojść do głosu wreszcie i zacząć tam proces sanacji...

Tadeusz Andrzejewski,
radny rejonu wileńskiego

TYDZIEŃ NA LITWIE

Przytłaczające odkrycie służb na granicy

Funkcjonariusze Służby Celno-Skarbowej z Budziska zatrzymali w pobliżu polsko-litewskiej granicy 13 ciężarówek, które zgodnie z dokumentami miały przewozić w sumie ponad 300 ton odpadów w postaci stłuczki opakowań szklanych z wtrąceniami innych frakcji. Odkrycie służb wykazało jednak, co innego. Okazało się, że w naczepach roi się od mieszaniny odpadów m.in. opakowań ze szkła, metali, tworzyw sztucznych oraz tekstyliów i obuwi. Takie przewozy powinny odbywać się na podstawie zezwoleń Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (GIOS). Przewoźnicy ich nie posiadali. W sprawie podejrzenia popełnienia przestępstwa polegającego na nielegalnym przywozie do Polski odpadów wszczęto śledztwo. Kierowcy i ich firmy transportowe są teraz w tarapatkach, ponieważ nielegalny przywóz z zagranicy do Polski odpadów zagrożony jest karą pozbawienia wolności do 10 lat.

Amerykański żołnierz zginął na poligonie w Podbrodziu

Amerykański żołnierz w ubiegłym tygodniu zginął na poligonie generała Silvestra Žukauskasa w Podbrodziu podczas pełnienia służby na Litwie. Jak poinformował rzecznik prasowy Wojska Litewskiego, w sprawie tragicznego wypadku wszczęto dochodzenie prowadzone przez Żandarmerię Wojskową Litewskich Sił Zbrojnych oraz organy ścigania USA. Dowództwo Wojska Litewskiego oraz minister ochrony kraju Laurynas Kasčiūnas złożyli wyrazy szczerego współczucia rodzinie oraz towarzyszącej mu broni żołnierza.

Wypadku wszczęto dochodzenie prowadzone przez Żandarmerię Wojskową Litewskich Sił Zbrojnych oraz organy ścigania USA. Dowództwo Wojska Litewskiego oraz minister ochrony kraju Laurynas Kasčiūnas złożyli wyrazy szczerego współczucia rodzinie oraz towarzyszącej mu broni żołnierza.

Kolejny rekord temperatury na Litwie

Według preliminarznych danych, w kraju zarejestrowany został rekord temperatury. 1 kwietnia br. w Drusienikach termometry wskazywały aż +23,8 stopnia Celsjusza. Poprzednią rekordowo wysoką temperaturę tego dnia odnotowano przed siedmiu laty w Taurogach – 22,5 stopnia. Wpływ na nienotowane dotychczas na Litwie ciepło na przełomie marca i kwietnia miał front ciepłego powietrza, który nadpłynął z pustyni Sahary w Afryce Północnej. W tym roku to już siódmy zarejestrowany dobowy rekord temperatury. W 2023 r. zanotowano ich szesnaście, w 2022 r. – trzynaście, a w 2021 r. – sześć.

Liczba Ukraińców maleje, Białorusinów zwiększa się

Najwięcej cudzoziemców mających zezwolenie na pobyt na Litwie przybyło z Ukrainy, ale ich liczba stale zmniejsza się – poinformowała Evelina Gudžinskaitė, dyrektorka Departamentu Migracji. Według niej, zwiększa się natomiast liczba Białorusinów. Według

danych statystycznych z ubiegłego miesiąca, na Litwie w marcu przebywało 74 tys. Ukraińców, ale na początku roku liczba ta wynosiła 86 tys. Białorusinów w końcu marca tego roku na Litwie mieszkało 63 tys. czyli o 29 proc. więcej niż w styczniu. Liczba przebywających w naszym kraju Rosjan utrzymuje się na stabilnym poziomie i wynosi nieco więcej niż 15 tys. osób.

Litwa poprze kandydaturę Ruttego na stanowisko sekretarza generalnego NATO

Prezydent Litwy Gitanas Nausėda po spotkaniu we wtorek w Wilnie z szefem holenderskiego rządu Markiem Rutte oświadczył, że Litwa popiera kandydaturę premiera Holandii na stanowisko sekretarza generalnego NATO. Przywódca Litwy wyraził nadzieję, że „Rutte będzie nalegał i naciskał na inne kraje NATO, aby jak najszybciej osiągnęły próg 2 proc. PKB na wydatki obronne”, i dodał, że „w obecnych okolicznościach ten próg jest zbyt niski, minimalny oraz niewystarczający”. Zaznaczył również, że premier Holandii „należy do grona polityków, którzy dość wcześnie dostrzegli rosyjskie zagrożenie i którzy bardzo znacząco zmienili swoje podejście do Rosji”

Rodaku! Poprzyj swym podpisem naszą listę w wyborach do Parlamentu Europejskiego

We czwartek, 28 marca, w Głównej Komisji Wyborczej Republiki Litewskiej została zarejestrowana lista AWPL-ZChR do udziału w wyborach do Parlamentu Europejskiego. Aby lista mogłaby wziąć faktyczny udział w wyborach 9 czerwca musi zdobyć poparcie 10 tysięcy wyborców. Poprzyj swoim podpisem naszą listę! Podpis można złożyć do 25 kwietnia 2024 roku. Poniżej podajemy link, za pomocą którego można poprzeć AWPL-ZChR:

<https://rdm.rinkejopuslapis.lt/kandidatu-paremimas/1866/78330/kandsar>

UWAGA!!! W WYPADKU PODPISANIA ELEKTRONICZNEGO PROSZĘ NIE PODPISYWAĆ DROGĄ PAPIEROWĄ I ODWROTNIE, gdyż w związku z nowelizacją Ustawy w wyniku podwójnego podpisania obie wersje będą anulowane.

Z SERDECZNYM PODZIĘKOWANIEM I WYRAZAMI SZACUNKU!

WALDEMAR TOMASZEWSKI

Lider polityki prorodzinnej i tradycyjnych wartości na Litwie

**O TRADYCYJNĄ RODZINĘ!
O WARTOŚCI CHRZEŚCIJAŃSKIE!
O EUROPEJĘ OJCZYZN!**

PROGRAM WYBORCZY DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO AKCJI WYBORCZEJ POLAKÓW NA LITWIE – ZWIĄZKU CHRZEŚCIJAŃSKICH RODZIN

WYBORY DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO W 2024 ROKU ZADECYDUJĄ
O PRZYSZŁOŚCI UNII EUROPEJSKIEJ I JEJ MIESZKAŃCÓW.

EUROPA OPARTA NA WARTOŚCIACH, SŁUŻĄCA KAŻDEMU CZŁOWIEKOWI

AWPL-ZChR opowiada się:

- za Europą Ojczyzn
- za wsparciem i ochroną europejskiego rolnictwa
- za wyrównaniem dopłat bezpośrednich pomiędzy rolnikami ze starej i nowej UE
- za zmniejszeniem biurokracji unijnej
- za ochroną praw tradycyjnych mniejszości narodowych w Europie
- za polityką prorodziną i wsparciem dla osób starszych
- za wartościami chrześcijańskimi i wartościami tradycyjnej rodziny
- za sprawiedliwością społeczną, konieczne jest wyrównanie płacy minimalnej we wszystkich państwach członkowskich UE

- za swobodą uprawiania ziemi przez rolników
- za ekologią i czystym powietrzem dla przyszłych pokoleń, opartych na rozsądnej ochronie środowiska w Europie, służącej dobru i zdrowiu jej mieszkańców
- za wsparciem z unijnych funduszy budowy tanich mieszkań
- za ochroną naszych dzieci przed szkodliwą ideologią gender

Uważamy że:

- Nielegalna imigracja do Europy organizowana przez grupy przestępcze musi zostać ograniczona wszelkimi środkami prawnymi (włączając wojsko i służby specjalne)

- Należy zmienić politykę klimatyczną UE, bo niszczy miejsca pracy, zagraża konkurencyjności gospodarki i istnieniu przemysłu
- Polityka klimatyczna nie może ograniczać podróży samolotami i zmniejszać dostępności podróży szczególnie dla młodzieży i emerytów
- Unia musi znieść system ETS 2, który nakłada drastyczne ograniczenia i dodatkowe podatki na właścicieli domów i mieszkań
- Unia Europejska powinna być wspólnotą wolnych narodów i suwerennych państw
- Sprawy światopoglądowe i polityka oświatowa muszą pozostać wyłączną kompetencją państw członkowskich UE

W dniu 27 marca br. konferencja zwołana przez Radę Naczelną Akcji Wyborczej Polaków na Litwie – Związku Chrześcijańskich Rodzin zatwierdziła listę kandydatów partii w wyborach do Parlamentu Europejskiego:

1. Waldemar Tomaszewski
2. Zdzisław Palewicz
3. Michaił Andrijanow
4. Waldemar Urban
5. Jarosław Narkiewicz
6. Rita Tamaszuniene
7. Czesław Olszewski

8. Tamara Szuklina
9. Józef Rybak
10. Danuta Narbut
11. Waldemar Śliżewski
12. Teresa Sołowjowa
13. Grzegorz Jurgo
14. Edward Jedziński

15. Rasa Tamosziuniene
16. Renata Sobieska
17. Mirosław Wojciulewicz
18. Iwona Kazakiewicz
19. Anna Łastowska
20. Wiktor Woronin
21. Andrzej Aszkiełowicz
22. Robert Rackiewicz

PUBLICZNE SPRAWOZDANIE Z PRACY EUROPARLAMENTARNEJ WALDEMARA TOMASZEWSKIEGO

Pełnione Funkcje:

1. Współzałożyciel Frakcji Europejskich Konserwatystów i Reformatorów w Parlamencie Europejskim
2. Członek Zarządu EKR
3. Wiceprzewodniczący Delegacji do spraw stosunków z Białorusią

Komisje Parlamentarne:

1. Komisja Rozwoju Regionalnego (REGI)
2. Komisja Rozwoju (DEVE)
3. Podkomisja Praw Człowieka w Komisji Spraw Zagranicznych (DROI)
4. Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi (AGRI)
5. Komisja Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych

Delegacje Parlamentarne:

1. Delegacja do spraw stosunków z Białorusią
2. Delegacja do Zgromadzenia Parlamentarnego Euronest (Białoruś, Ukraina, Mołdawia, Gruzja, Azerbejdżan i Armenia)
3. Delegacja do spraw stosunków ze Stanami Zjednoczonymi

Intergrupy Parlamentarne:

1. Intergrupa ds. Tradycyjnych Mniejszości Narodowych i Językowych

Aktywność i działania parlamentarne tylko za jedną kadencję 2019 - 2024

1. Przemówienia i wystąpienia: **110**
2. Projekty rezolucji: **278**
3. Pytania wymagające odpowiedzi na piśmie (z odpowiedziami): **17**
4. Opinia(-e) jako kontrsprawozdawca: **2**
5. Sprawozdanie(-a) jako kontrsprawozdawca: **1**
6. Pytania ustne: **2**

Liczba stażystów w latach 2009 – 2024:

130 stażystów na miesięcznym stażu, w tym z Litwy (111), Polski (14), Kanady (1), Białorusi (1), Irlandii (1), Czech (1), Niemiec (1)

Wycieczki do Parlamentu Europejskiego

Zostało zorganizowane 52 wycieczki do europarlamentu z udziałem około 1900 osób z Wileńszczyzny, także osoby z Kowna, Kłajpedy, Polski i z Polonii świata.

Ważne wydarzenia:

1. Jako pierwszy ze wszystkich europosłów z Litwy zorganizował wyjazdowe posiedzenie frakcji europarlamentarnej (Study Days), które odbyło się w Wilnie, i na którym nagłośniono dwie ważne sprawy, potrzebę ochrony szkolnictwa i praw mniejszości narodowych zgodnie ze standardami europejskimi oraz potrzebę reformy unijnego rolnictwa korzystnej dla małych państw członkowskich.
2. Dwukrotnie przewodniczył oficjalnej delegacji Parlamentu Europejskiego ds. Białorusi, w 2020 i 2023 roku.
3. W komisji rolnej, w której był członkiem,

złożył poprawki o wyrównaniu dopłat bezpośrednich dla rolników z nowych krajów członkowskich, aby zakończyć ich nierówne traktowanie w ramach jednej Unii. I choć do średniej unijnej w dopłatach jeszcze długa droga, to dzięki tej inicjatywie dopłaty w niektórych krajach wzrosły, dla przykładu na Litwie o ponad 30 euro do hektara.

4. W Intergrupie parlamentarnej ds. Tradycyjnych Mniejszości Narodowych i Językowych współtworzył dokument unijny, na podstawie którego możliwa będzie lepsza ochrona szkolnictwa, języka, kultury i tożsamości osób należących do mniejszości narodowych i etnicznych w Europie.
5. Złożył oświadczenie pisemne, projekt rezolucji, wygłosił przemówienie oraz interweniował na forum unijnym w sprawie elektrowni atomowej w Ostrowcu na Białorusi, wnioskując o zapewnienie pełnego bezpieczeństwa mieszkańcom przygranicznych rejonów oraz o zachowanie najwyższych standardów ochrony środowiska, zwłaszcza czystości rzeki Wilii, której woda jest wykorzystywana do schładzania systemów elektrowni.
6. Opowiedział się w wystąpieniu na forum PE za wprowadzeniem jednolitej w całej Unii Europejskiej minimalnej płacy i stawki godzinowej, która zakończyłaby niesprawiedliwy podział na starą i nową Unię w sektorze wynagrodzeń.
7. Osobiście zapewnił staż w Parlamencie Europejskim 130 studentom i młodemu ludziom z Litwy, głównie z Wileńszczyzny, aby dzięki temu mogli poznać pracę instytucji unijnych i mieć lepszy start w dorosłe życie. Bardzo istotne, że wspiera też Polonię i Polaków za granicą, fundując również staże Polonusom, za co posłowi wdzięczni są młodzi ludzie nie tylko z Litwy i Polski, ale też Polacy z Białorusi, Czech, Irlandii a nawet Kanady.
8. Zorganizował w 2018 roku w Brukseli i w 2023 roku w Strasburgu konferencję międzynarodowego Ruchu „Europa Christi”
9. W 2016 roku w siedzibie Parlamentu Europejskiego w Strasburgu zorganizował pierwszą w historii PE wystawę zatytułowaną „Wilno Miasto Miłosierdzia”, nawiązującą do największego w dzisiejszym Kościele kultu Bożego Miłosierdzia, który ustanowił Jan Paweł II, jako nawiązanie do chrześcijańskich korzeni Europy.
10. W imieniu całej Frakcji EKR europoseł przemawiał kilkakrotnie na najważniejszych debatach, w tym min.:
  - w 2014 roku w Parlamencie Europejskim w Strasburgu podczas debaty podsumowującej litewską prezydencję w Radzie UE. W debacie uczestniczyła prezydent Litwy Dalia Grybauskaitė oraz przewodniczący Komisji UE Jose Barroso
  - w 2023 roku na sesji w Parlamencie Europejskim w Strasburgu w ważnej debacie o sytuacji w Unii Europejskiej „Oto Europa”, z udziałem prezydenta Litwy Gitanasa Nausėdy

11. Z inicjatywy lidera AWPL-ZChR posłowie do PE oraz Intergrupa ds. Tradycyjnych Mniejszości Narodowych i Językowych wystosowali wielokrotnie listy w obronie praw polskiej mniejszości narodowej na Litwie, w tym min.:

- w 2009 roku list do Komisji Europejskiej i do Przewodniczącego PE o reakcję i obronę praw mniejszości polskiej na Litwie przed dyskryminacją
- w 2010 roku list europosłów do Przewodniczącego PE z apelem by Parlament Europejski przeciwstawił się praktykom jawnego nieprzestrzegania standardów europejskich w dziedzinie praw człowieka, w tym mniejszości narodowych na Litwie i rażącym naruszeniem Konwencji Ramowej o Ochronie Mniejszości Narodowych przez władze Litwy
- w 2011 roku list otwarty 27 europosłów do przywódców Unii Europejskiej, wnioskując w nim o ochronę praw autochtonicznej mniejszości polskiej na Litwie
- w 2014 roku w Parlamencie Europejskim, z udziałem wysokiego przedstawiciela Komisji Europejskiej, na specjalnym posiedzeniu zorganizowano debatę na temat sytuacji polskiej mniejszości narodowej na Litwie w związku z łamiącymi prawo międzynarodowe wydarzeniami, dotyczącymi Polaków, polegającymi na nakładaniu bardzo wysokich kar za używanie dwujęzycznych nazw informacyjnych oraz zakazie pisowni nazwisk w formie oryginalnej
- w 2015 roku 60 europosłów podpisało się pod listem do premiera Algirdasa Butkevičiusa, w którym żądali zapewnienia polskiej mniejszości narodowej na Litwie europejskich standardów w dziedzinie ochrony praw, w tym praw do swobodnej nauki w języku ojczystym, czyli polskim
- w 2017 roku w komisji petycji Parlamentu Europejskiego odbyło się wysłuchanie publiczne w sprawie łamania praw polskiej mniejszości narodowej na Litwie
- w 2018 roku list polskich europosłów do Premiera Rzeczypospolitej w obronie Polaków na Wileńszczyźnie i w obronie Związku Polaków na Litwie
- w 2022 roku kierownictwo Intergrupy ds. Tradycyjnych Mniejszości Narodowych i Językowych w Parlamencie Europejskim wystosowało list w obronie polskich szkół, przesłany do ZPL, wspólnot polskich szkół w Starych Trokach i Połukniu, do Samorządu Rejonu Trockiego, ale też do naczelnych władz litewskich, Prezydenta, Sejmu i Rządu RL
- w 2023 roku list kierownictwa Intergrupy ds. Tradycyjnych Mniejszości Narodowych i Językowych w Parlamencie Europejskim do Prezydenta RL, Przewodniczącej Sejmu, Premier RL oraz Przewodniczącego GKW w sprawie wprowadzenia niekorzystnych dla polskiej mniejszości narodowej na Litwie zmian granic okręgów wyborczych.

Flaga Wileńszczyzny

HYMN WILEŃSZCZYZNY

Wileńszczyzny drogi kraj

Słowa i muzyka
Jana Gabriela Mincewicza

Gdzie nad Wilią drżą kaczeńce,
Zapatrzone w modrą gładź,
Świętojańskie płyną wieńce
By dziewczętom szczęście dać.

Refren: Ukochana moja ziemio,
Wileńszczyzny drogi kraj.
Na nic Ciebie nie zamienię,
Z Tobą żyć i umrzeć daj.

W Ostrej Bramie dnia każdego,
Woła wiernych dzwonów spiż.
A Trzy Krzyże Wiwulskiego,
Jak drogowskaz wiodą wzwyż.

Refren: Ukochana moja ziemio...

Rozrzucone ojców kości,
Pośród jarów, pośród gór,
Co broniły tu polskości,
Dając dla nas piękny wzór.

Refren: Ukochana moja ziemio...

Szanowni Czytelnicy!
Drodzy Mieszkańcy Wileńszczyzny!

Wileńszczyzna to szczególna i wyjątkowa ziemia, to dziedzictwo naszych przodków i spuścizna wielu pokoleń. Od wieków Wileńszczyzna to kraj wielonarodowościowy, gdzie obok siebie mieszkają Polacy i Białorusini, Rosjanie i Litwini, Żydzi i Tatarzy. Większość mieszkańców Wileńszczyzny, mimo tragicznych zawirowań historii XX wieku, nadal stanowią Polacy.

Każda wspólnota, aby mogła istnieć i rozwijać się, potrzebuje również symboli wokół których się jednoczy, na których może oprzeć swoją tożsamość. Dlatego na winiecie naszego Tygodnika widnieje jeden z herbów, ujmujących nasz symbol chrześcijański Trzech Krzyży górujących nad Wilnem oraz św. Michała Archanioła, zwalczającego zło i szatana. Symbol ten zaproponowano na początku lat dziewięćdziesiątych jako herb rejonu wileńskiego. Mając na uwadze fakt, że nasz Tygodnik jest medialnym głosem mieszkańców całej Wileńszczyzny, powstał symbol, który widnieje na pierwszej oraz innych stronach gazety, i który jest już szeroko używany podczas licznych uroczystości na Wileńszczyźnie. Symbol kojarzący się z naszą małą Ojczyzną, który stał się znakiem rozpoznawczym regionu.

Flaga Wileńszczyzny nawiązuje do barw narodowych, historii Ziemi Wileńskiej i jej rycerskich tradycji. Jest to biało-czerwona szachownica, na której widnieje Pogoń, będąca w czasach przedwojennych częścią herbu województwa wileńskiego. Flaga Wileńszczyzny jest pomostem łączącym naszą piękną przeszłość z naszymi teraźniejszymi losami. Jest elementem, który nas jednoczy i pomaga budować poczucie wspólnoty opartej na hasle „Bóg Honor Ojczyzna”.

KALENDARIUM HISTORYCZNE WILEŃSZCZYZNY: 4-10 kwietnia 2024 r.

- ☐ 4 kwietnia 1682 r. w Wace pod Wilnem zmarł Michał Kazimierz Pac, hetman wielki litewski i kanclerz wielki litewski, fundator kościoła śś Piotra i Pawła i pałacu przy ul. Wielkiej w Wilnie.
- ☐ 4 kwietnia 1862 r. w Wilnie urodził się Jan Stankiewicz, generał, dowódca 4 Pułku Strzelców Granicznych na Pomorzu.
- ☐ 4 kwietnia 2016 r. zmarła Stefania Kuźmo, nauczycielka polskich szkół w Wilnie, współzałożycielka Polskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Wilnie (PUTW).
- ☐ 5 kwietnia 1768 r. zmarł Franciszek Rościszewski, ksiądz, jezuita, rektor Akademii Wileńskiej.
- ☐ 6 kwietnia 1814 r. urodził się Eustachy Tyszkiewicz, archeolog, historyk, założyciel Wileńskiej Komisji Archeologicznej, twórca Muzeum Starożytności w Wilnie.
- ☐ 6 kwietnia 2010 r. zmarł Leszek Jan Malinowski, historyk sztuki, polonista, żołnierz wileńskiej AK, uczestnik operacji „Ostra Brama”, wydawca czasopisma „Wileńskie Rozmaitości”.
- ☐ 7 kwietnia 1876 r. urodził się Leon Żebrowski, ksiądz, działacz społeczny, senator w II RP, duszpasterz w Turgielach, Ejszyszkach.
- ☐ 7 kwietnia 1990 r. w Wilnie założono Katolickie Stowarzyszenie Polaków na Litwie.
- ☐ 8 kwietnia 2001 r. w Krakowie zmarł ks. Adolf Trusewicz, wieloletni proboszcz kościoła w Suderwie, ostatni misjonarz w Wilnie.
- ☐ 9 kwietnia 2011 r. w Kowalcukach otwarto Ośrodek Interwencji Kryzysowej Rodziny i Dziecka.
- ☐ 9 kwietnia 2015 r. polskiej szkole podstawowej w Rzeszy nadano imię św. Faustyny Kowalskiej i poświęcono sztandar szkoły.
- ☐ 10 kwietnia 1902 r. urodziła się Helena Majewska, siostra zakonna ze Zgromadzenia Sióstr od Aniołów, Apostołka Bożego Miłosierdzia w Wilnie.
- ☐ 10 kwietnia 1983 r. zmarł Wiktor Sukiennicki, prawnik, historyk, sowietolog, profesor USB, więzień łagru.

Ksiądz Adolf Trusewicz – ostatni misjonarz w Wilnie

Ks. Adolf Trusewicz urodził się 31 października 1919 roku w Starych Trokach w diecezji wileńskiej.

Edukację na poziomie szkoły średniej zdobył w Małym Seminarium w Krakowie i w Gimnazjum w Wilnie. Do Zgromadzenia Księży Misjonarzy wstąpił 30 października 1938 roku w Wilnie. W latach 1941-1945 studiował filozofię i teologię w Wyższym Seminarium Duchownym w Wilnie. Śluby wieczyste złożył 27 września 1944 roku. 8 kwietnia 1945 r. z rąk arcybiskupa Romualda Jałbrzykowskiego przyjął święcenia kapłańskie w Wilnie.

Pierwszą jego placówką był kościół pw. Wniebowstąpienia Pańskiego w Wilnie, gdzie jako jedyny misjonarz pracował do zamknięcia kościoła przez komunistów 14 lutego 1945 r. Ukrywał się później w Ponarach, Czarnym Borze, ostatecznie trafił do Turmont nad granicą łotewską, gdzie przepracował 4,5 roku jako administrator kościoła. Z kolei w latach 1953-1956 przebywał w Olanach w kościele pw. Niepokalanego Poczęcia NMP również w charakterze administratora parafii. Najdłużej jednak sprawował posługę duszpasterską w Suderwie, gdzie administrował parafią od 11

stycznia 1956 r. aż do 1995 roku.

Z narażaniem własnego bezpieczeństwa niósł słowo misyjne i nadzieję w czasie odpustów, rekolekcji oraz do zgromadzeń ukrytych i wszędzie tam, gdzie ludzkie dusze potrzebowały wsparcia, oczekując Dobrej Nowiny.

Był również przyjacielem ks. prałata Józefa Obrebskiego, do którego z Suderwy jeździł autobusem.

Przez wiele lat nieoficjalnie pełnił również obowiązki kapelana w środowisku nauki i sztuki. Przychodzili do niego nie tylko Polacy, ale i Litwini. W dowód wdzięczności za wysiłek i trud w podtrzymywanie polskości ks. Adolf Trusewicz został uhonorowany Złotą Oznaką Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej. Problemy zdrowotne, które rozpoczęły się w 1994 r., nasiliły się jeszcze bardziej w roku 1995. Decyzją przełożonych ks. Adolf został przeniesiony do Krakowa do domu Kleparskiego. W Krakowie kontynuował dalsze leczenie rozpoczęte jeszcze w Wilnie. Po odzyskaniu sił w miarę możliwości włączał się w pracę duszpasterską w kościele św. Wincentego na Kleparzu. Ks. Adolf Trusewicz zmarł 8 kwietnia 2001 r. Został pochowany na Cmentarzu Rakowickim w Krakowie.

Szanowni prezesi Oddziałów i kół, członkowie, sympatycy oraz przyjaciele ZPL!

„Nie lękajcie się brać odpowiedzialności
za życie społeczne w naszej Ojczyźnie”
(św. Jan Paweł II)

Zbliża się ważna data, kiedy Związek Polaków na Litwie będzie obchodził piękny Jubileusz - 35- lecie swojej działalności. To wyjątkowy moment do głębokiej refleksji, który może pomóc w ustaleniu kierunku dalszego jeszcze bardziej dynamicznego rozwoju organizacji.

Wileński Rejonowy Oddział stanowi największą i najprężniej działającą strukturę w Związku Polaków na Litwie. Od wielu lat zasłużenie cieszy się największym poparciem i zaufaniem nie tylko w rejonie, lecz wśród rodaków w innych oddziałach Wileńszczyzny. Od rozpoczęcia akcji organizacyjnej i rozliczeniowej wykazał się przejrzystością i solidarnością: Zarząd oddziału wypracował racjonalny system zarówno w przydzieleniu środków jak i rozliczaniu się za ich wykorzystanie. Wszystkie decyzje były podejmowane na wspólnych posiedzeniach Zarządu, w wyznaczonym terminie prowadzono rozliczenia, kontrolowane przez 7 osobową komisję rewizyjną oddziału.

Różnorodna pomoc, z której skorzystano dzięki zgromadzonym środkom, sięgnęła również inne oddziały i organizacje, słabsze organizacyjnie i posiadające mniejsze możliwości finansowe. Tak więc ponad połowę otrzymanych środków wykorzystano na pilne potrzeby rodaków w innych regionach Wileńszczyzny i Kowieńszczyzny: remonty kościołów, wsparcie festynów, imprezy kulturalne, historyczno – patriotyczne, młodzieżowe i sportowe, wyposażenie pierwszoklasistów i wyprawki szkolne.

Drodzy Rodacy!

Zawdzięczając Waszej decyzji i zrozumieniu o przelewie 1,2 proc. środków od płaconego przez Was podatku dochodowego od osób fizycznych Wileński Rejonowy Oddział ZPL po raz kolejny otrzymał ogromne poparcie spośród kilku tysięcy organizacji na Litwie. Sprawnie przeprowadzone działania w tym kierunku w

latach poprzednich, wspólne starania członków oddziału i sympatyków oraz zrozumienie, z jakim spotkały się one w środowisku polskim, po raz kolejny dają pomyślny wynik jedności i mądrego podejścia do tej sprawy.

Serdecznie dziękujemy za dotychczasowe wsparcie oraz apelujemy w terminie od 1 stycznia do 2 maja 2024 roku o przekazanie 1,2 proc. od wpłaconego w 2023 r. podatku dochodowego do Państwowej Inspekcji Podatkowej. Zwracamy jednak uwagę, że wraz z podaniem ma być również złożona deklaracja podatkowa (GMP311), w przeciwnym wypadku podanie zostanie odrzucone.

Otrzymane z Inspekcji Podatkowej pieniądze będą skierowane na rozwój oświaty i kultury polskiej na Wileńszczyźnie, na wsparcie Rodaków i parafii na całej Litwie, umożliwiając zwiększenie ilości i jakości imprez oświatowych, kulturalnych, młodzieżowych, sportowych organizowanych przez Związek Polaków na Litwie jak też wspólnie z innymi polskimi organizacjami.

Akcja przelewu 1,2 proc. od podatku ma nie tylko duże znaczenie materialne. Jest ona ważna dla społeczności polskiej jako sprawdzian i demonstracja jedności i solidarności nas – Polaków na Litwie.

Z słowami serdecznego podziękowania i szacunku,

Prezes ZPL *Waldemar Tomaszewski*

REKWIZYTY WILEŃSKIEGO REJONOWEGO ODDZIAŁU ZWIĄZKU POLAKÓW NA LITWIE

Lietuvos lenkų sąjunga
Vilniaus rajono skyrius
Įmonės kodas (Regon): 186485331
Parama 1,2 proc.

*SERDECZNIE DZIĘKUJEMY PAŃSTWU ZA ZAUFANIE
I OFIARNOŚĆ, KTÓRE NAJDOBITNIEJ ŚWIADCZĄ
O SOLIDARNOŚCI POLSKIEGO SPOŁECZEŃSTWA NA LITWIE,
Z CZEGO JAKO POLACY MOŻEMY BYĆ DUMNI*

(Tabela ze szczegółowymi wydatkami została opublikowana w „Rocie” nr 1291)

Dzięki odpiskom od podatku 1,2 proc. dla Związku Polaków na Litwie przez tę naszą sztandarową organizację społeczną jest organizowane dziesiątki imprez, w tym tak wielkie i imponujące jak XXIII Festyn Kultury Polskiej im. Jana Gabriela Mincewicza „Kwiaty Polskie” w Niemenczynie

Ewangelia na każdy dzień tygodnia

Szanowni Czytelnicy „Tygodnika Wileńszczyzny”, już w dwóchsetnym dwudziestym szóstym, wydaniu mają Państwo możliwość codziennie spotykać się ze Słowem Bożym. Cieszymy się niezmiernie, że możemy przybliżyć życie, słowa i czyny Jezusa opisane w Ewangelii. Zamieszczamy Ewangelię na każdy dzień roku liturgicznego. Każdy fragment opatrzony został krótkim rozważaniem, które przyczynia się do refleksji nad przeczytanym Słowem Bożym i pomaga w zrozumieniu tego, co chce powiedzieć nam Stwórca. Na koniec każdego rozważania proponujemy krótką modlitwę, która wskazuje jedną z wielu dróg wcielania Go w życie. Niech Słowo Boże będzie inspiracją w naszym życiu.

FOT. MARLENA PASZKOWSKA

Czwartek, 4 kwietnia 2024 Czwartek w oktawie Wielkanocy

Łk 24, 35-48

SŁOWA EWANGELII WEDŁUG ŚWIĘTEGO ŁUKASZA

Ucniowie opowiadali o tym, co im się przydarzyło w drodze i jak Jezus dał się im poznać przy łamaniu chleba. Gdy o tym rozmawiali, On sam stanął pośród nich i powiedział: „Pokój wam!”. Zatrwożeni i przestraszeni sądzili, że widzą ducha. Lecz On im powiedział: „Czemu jesteście zmieszani i czemu wątpliwości budzą się w waszych sercach? Spójrzcie na moje ręce i nogi! To Ja jestem! Dotknijcie Mnie i przekonajcie się. Duch bowiem nie ma ciała ani kości, a widzicie, że Ja mam”. Gdy to powiedział, pokazał im ręce i nogi. Lecz gdy oni z radości jeszcze nie wierzyli i byli pełni zdumienia, zapytał ich: „Macie tu coś do jedzenia?”. Oni podali Mu kawałek pieczonej ryby. A On wziął i przy nich zjadł. Potem rzekł: „Oto moje słowa, które powiedziałem do was, gdy byłem jeszcze z wami: «Musi wypełnić się wszystko, co jest napisane o Mnie w Prawie Mojżesza, u Proroków i w Psalmach». Wtedy rozjaśnił im umysł, aby rozumieć Pisma. I powiedział: „Tak jest napisane: Chrystus będzie cierpieć, a trzeciego dnia zmartwychwstanie i w Jego imię zostanie ogłoszone nawrócenie na odpuszczenie grzechów wszystkim narodom, rozpoczynając od Jeruzalem. Wy jesteście świadkami tych rzeczy”.

DOTKNĄĆ JEZUSA

Dziś Jezus przychodzi do Jedenastu. Oni jednak mają wątpliwości co do tego, czy jest Tym, za kogo się podaje. Musi więc udowodnić im, że jest tym samym Jezusem, którego znali. Pokazuje swoje przebite ręce i nogi. Powołuje się na proroków i słowa z Pism, wskazując, że w Nim się one wypełniły. Wtedy Go poznają. Poznają Go oczami wiary, bo same znaki nie wystarczą. Jakże Pan musi nas kochać i jak ogromną mieć cierpliwość do nas... A my? Czy wierzymy w zmartwychwstanie Jezusa? W Jego obecność pośród nas? Czy jesteśmy świadkami? A może mamy wątpliwości? Jezus

również nas zachęca: „Dotknijcie Mnie i przekonajcie się”.

Duchu Święty, przeniknij mnie światłem wiary, abym uwierzył i był świadkiem Jezusa.

Piątek, 5 kwietnia 2024 Piątek w oktawie Wielkanocy

J 21, 1-14

SŁOWA EWANGELII WEDŁUG ŚWIĘTEGO JANA

Jezus ponownie ukazał się uczniom nad Jeziorem Tyberiadzkim. Ukazał się zaś w następujący sposób. Przebywali tam wspólnie Szymon Piotr, Tomasz, zwany Bliźniakiem, Natanael z Kany Galilejskiej, synowie Zebedeusza i jeszcze dwóch innych Jego uczniów. Szymon Piotr powiedział do nich: „Idę coś złowić”. Rzekli mu: „I my popłyniemy z tobą”. Wyszedł więc i wsiedli do łodzi, lecz tej nocy nic nie złowili. Gdy nastał poranek, Jezus stanął na brzegu jeziora, lecz uczniowie nie poznali, że to jest Jezus. Jezus zapytał ich: „Dzieci! Nie macie nic do jedzenia?”. Odpowiedzieli Mu: „Nie”. On zaś polecił im: „Zarzućcie sieć po prawej stronie łodzi, a złowicie”. Zarzucili więc, ale nie mogli jej już wyciągnąć z powodu mnóstwa ryb. Wtedy uczeń, którego Jezus miłował, powiedział do Piotra: „To jest Pan”. Skoro tylko Szymon Piotr usłyszał, że to Pan, nałożył ubranie, bo był rozebrany, i rzucił się do jeziora. Pozostali uczniowie przytynęli łodzią, ciągnąc sieć wypełnioną rybami, ponieważ nie byli daleko od lądu, tylko około dwustu łokci. Gdy wysiedli na brzeg, zobaczyli rozniecone ognisko, położoną na nim rybę oraz chleb. Jezus powiedział do nich: „Przynieście kilka ryb, które teraz złowiliście”. Poszedł więc Szymon Piotr i wyciągnął na ląd sieć wypełnioną stu pięćdziesięciu trzema wielkimi rybami. A chociaż ryb było tak dużo, sieć się nie rozewała. Jezus zaś im powiedział: „Chodźcie coś zjeść”. Żaden z uczniów nie odważył się zapytać Go: „Kim jesteś?”, ponieważ wiedzieli, że to Pan. A Jezus podszedł, wziął chleb i podał im; podobnie uczynił z rybą. To już po raz trzeci Pan objawił się uczniom po swoim zmartwychwstaniu.

WYZNANIE WIARY

Słowa umiłowanego ucznia: „To jest Pan” to najkrótsze, a zarazem bardzo głębokie wyznanie wiary, którą Piotr potwierdza swoim zachowaniem, rzucając się do jeziora, by być z Panem. Zachowanie Piotra wyraża również nasze pragnienie. My też chcemy nasze życie złączyć z Jezusem. Jego obecność daje nam poczucie bezpieczeństwa i siłę potrzebną w codziennych zmaganiach. Jak widać, wiara to nie tylko zbiór prawd, formuł dogmatycznych, to życie, konkretne działanie i świadectwo. Kiedy wyznajemy wobec innych ludzi, że Jezus jest naszym Panem, że On żyje, to jesteśmy prawdziwie Jego uczniami.

Panie Jezu, proszę Cię, abym umiał nie tylko wyznawać wiarę, ale i żyć nią. Jesteś moim Panem, chcę każdego dnia przyznawać się do Ciebie.

Sobota, 6 kwietnia 2024 Sobota w oktawie Wielkanocy

Mk 16, 9-15

SŁOWA EWANGELII WEDŁUG ŚWIĘTEGO MARKA

Po swoim zmartwychwstaniu, wczesnym rankiem w pierwszy dzień po szabacie, Jezus ukazał się najpierw Marii Magdalenie, z której kiedyś wyrzucił siedem demonów. Ona poszła i oznajmiła to Jego uczniom, pogrążonym w smutku i płaczu. Lecz oni, słysząc, że żyje i że ona Go widziała, nie chcieli uwierzyć. Potem ukazał się w innej postaci dwóm z nich, kiedy szli na wieś. Oni również powrócili i oznajmili to pozostałym. Lecz im też nie uwierzyli. Wreszcie ukazał się Jedenastu, gdy byli za stołem, i wyrzucił im brak wiary i zatwardziałość serca, bo nie wierzyli tym, którzy widzieli Go zmartwychwstałego. I powiedział do nich: „Idźcie na cały świat i głoscie Ewangelię wszelkiemu stworzeniu!”.

OBCENOŚĆ, KTÓRA UMACNIA

To byli Jego apostołowie, a On „wyrzucił im brak wiary i zatwardziałość serca, bo nie wierzyli tym, którzy widzieli Go zmartwychwstałego”. A czy my wierzymy w zmartwychwstanie? Czy wierzymy w Jezusa? Czy nasze serca są otwarte na świadectwo innych? Jezus nas wybrał, kocha nas i nie zostawia samych. On nas zna, zna nasze słabości i umacnia nas swoją obecnością. Bez umocnienia od Jezusa bardzo trudno jest wypełnić nakaz misyjny Jezusa: „Idźcie na cały świat i głoscie Ewangelię wszelkiemu stworzeniu!”.

Jezu, umacniaj mnie swoją obecnością, aby moje serce było zawsze otwarte na głos Twoich świadków.

Niedziela, 7 kwietnia 2024 2 Niedziela Wielkanocy, czyli Miłosierdzia Bożego, uroczystość

J 20, 19-31

SŁOWA EWANGELII WEDŁUG ŚWIĘTEGO JANA

Gdy tego pierwszego dnia tygodnia zapadł wieczór, a tam, gdzie przebywali uczniowie, zamknięto drzwi z obawy przed Żydami, przyszedł Jezus, stanął w środku i pozdrowił ich: „Pokój wam”. A gdy to powiedział, pokazał im ręce oraz bok. Uczniowie uradowali się, że ujrzeli Pana. Jezus zaś odezwał

Ewangelia na każdy dzień tygodnia

się do nich ponownie: „Pokój wam! Jak Mnie posłał Ojciec, tak i Ja was posyłam”. Po tych słowach tchnął i oznajmił im: „Przyjmijcie Ducha Świętego. Tym, którym odpuszcicie grzechy, są im odpuszczone; którym zatrzymacie, są zatrzymane”. Tomasz, zwany Bliźniakiem, jeden z Dwunastu, nie był razem z nimi, kiedy przyszedł Jezus. Pozostali uczniowie mówili więc do niego: „Zobaczyliśmy Pana”. On jednak odparł: „Nie uwierzę, jeśli nie ujrzę na Jego rękach śladów po gwoździach, nie włożę swego palca w miejsce gwoździ i nie umieszczę swojej ręki w Jego bok”. Po ośmiu dniach uczniowie znów byli wewnątrz i Tomasz razem z nimi. Mimo zamkniętych drzwi, Jezus wszedł, stanął w środku i pozdrowił ich: „Pokój wam”. Następnie rzekł do Tomasza: „Unieś tutaj swój palec i zobacz moje ręce, podnieś też swoją rękę i włóż w mój bok. I przestań być niedowiarkiem, a bądź wierzącym”. Tomasz wyznał Mu w odpowiedzi: „Pan mój i Bóg mój!”. Jezus zaś rzekł do niego: „Wierzysz, ponieważ Mnie ujrzałeś? Szczęśliwi ci, którzy nie zobaczyli, a uwierzyli”. Jezus dokonał jeszcze wielu innych znaków wobec swoich uczniów, których nie zapisano w tej księdze. Te natomiast spisano, abyście wierzyli, że Jezus jest Chrystusem, Synem Bożym, oraz abyście wierząc, mieli życie w Jego imię.

CHRYSTUS JEST NASZYM POKOJEM

Jezus przynosi dar pokoju. Więcej, to On sam jest pokojem. Jego pokój jest głębszy, inny od tego, który daje świat, bo Chrystus przyszedł nas zbawić, przeszedł przez krzyż, śmierć i piekło. Pokój Jezusa jest doskonały, bo jego źródłem są Jego rany. Ten pokój napełnia nas także w sakramencie pokuty, kiedy doświadczamy przebaczącej miłości Boga. Pokoju i miłosierdzia doświadczają Tomasz Apostoł, kiedy jest zaproszony do tego, aby włożyć ręce w rany Jezusa, niejako wejść w nie całym swoim życiem. „Unieś tutaj swój palec i zobacz moje ręce, podnieś też swoją rękę i włóż w mój bok. I przestań być niedowiarkiem, a bądź wierzącym”. Uwierzy i oddajemy się w pokorze Bogu, abyśmy i my zostali napełnieni Jego pokojem.

Panie Jezu, przeniknij moje serce darem Twojego pokoju i przebaczenia. Chcę być tym, który umie przebaczyć drugiemu człowiekowi.

**Poniedziałek,
8 kwietnia 2024
Zwiastowanie Pańskie,
uroczystość**

Łk 1, 26-38

SŁOWA EWANGELII WEDŁUG ŚWIĘTEGO ŁUKASZA

W szóstym miesiącu Bóg posłał anioła Gabriela do miasta galilejskiego, zwanego Nazaret, do dziewicy zaręczonej z mężczyzną o imieniu Józef, z rodu Dawida. Dziewicy było na imię Maryja. Anioł przyszedł do Niej i powiedział: „Raduj się, łaski pełna, Pan z Tobą”. Ona zmieszana się na te słowa i rozważała, co znaczy to pozdrowienie. Wtedy anioł powiedział do Niej: „Nie bój się, Maryjo, bo Bóg Cię obdarzył łaską. Oto poczniesz i urodzisz syna, i nadasz Mu imię Jezus. Będzie On wielki i zostanie nazwany Synem Najwyższego, a Pan Bóg da Mu tron Jego ojca Dawida. Będzie królował nad domem Jakuba na wieki, a Jego królestwo nie będzie miało końca”. Wtedy Maryja zapytała anioła: „Jak się to stanie, skoro nie znam pożycia małżeńskiego?”. Anioł Jej odpowiedział: „Duch Święty zstąpi na Ciebie i ostoni Cię moc Najwyższego; dlatego Święte, które się narodzi, będzie nazwane Synem Bożym. Oto Twoja krewna Elżbieta pomimo starości poczęła syna i jest już w szóstym miesiącu, chociaż uważa się ją za niepołączoną. Dla Boga bowiem nie ma nic niemożliwego”. A Maryja tak odpowiedziała: „Jestem służebnicą Pana; niech mi się stanie według twego słowa”. Wtedy odszedł od Niej anioł.

WIARA MARYI I MOJA WIARA

Nie jest łatwo w życiu powiedzieć Bogu „tak”. Pełnienie woli Bożej jest bardzo trudne, ale konieczne, aby uzyskać pokój w swoim sercu, aby w życiu działały się wielkie dzieła Boże. „Wola Boża jest naszym pokojem” – napisał w swoim

FOT. MARLENA PASZKOWSKA

Dzienniku duszy św. Jan XXIII. Jaka jest moja wiara? Czy jest jak wiara Maryi – ufna, oparta na całkowitym zdaniu się na wolę Bożą? Czy moja osobista wiara ma ten maryjny rys? Czy ufam bezgranicznie Bogu, składając w Jego ręce całe swoje życie, bez żadnych ludzkich kalkulacji? Czy potrafię nie pytać o to, co ja z tego wszystkiego będę miał? Czy w każdej sytuacji potrafię powiedzieć Bogu fiat?

Panie, oto ja, sługa Twój. Niech się zawsze w moim życiu spełnia Twoja wola.

**Wtorek,
9 kwietnia 2024**

J 3, 7-15

SŁOWA EWANGELII WEDŁUG ŚWIĘTEGO JANA

Jezus powiedział do Nikodema: „Nie dziw się, że ci oznajmiłem: «Trzeba, abyście narodzili się na nowo». Wiatr wieje, gdzie chce, i nie wiesz, skąd przychodzi oraz dokąd zmierza, słyszysz tylko jego szum. Tak też jest z każdym, który zrodził się z Ducha”. Wówczas Nikodem zapytał: „Jak to jest możliwe?”. Jezus mu odpowiedział: „Nie wiesz tego, mimo że jesteś nauczycielem Izraela? Uroczyste zapewniam cię: Głosimy to, co wiemy, i dajemy świadectwo o tym, co zobaczyliśmy, jednak nie przyjmujemy naszego świadectwa. Jeśli uczyłem was o tym, co ziemskie, a nie uwierzyliście, to jak uwierzycie, gdy będę was uczył o tym, co pochodzi z nieba? A nikt nie wstąpił do nieba poza Tym, który z niego przybył – Synem Człowieczym. Podobnie jak Mojżesz na pustyni wywyższył węży, tak też jest konieczne wywyższenie Syna Człowieczego, aby każdy, kto w Niego wierzy, miał życie wieczne”.

ROZPOZNAĆ DZIAŁANIE DUCHA

Działanie Bożego Ducha jest mocne i łagodne zarazem. Jezus porównuje Go do wiatru. Wiatru nie widać, ale widać jego działania: poruszają się gałązki drzew, chmury suną po niebie, kołyszą się kwiaty na łąkach. Podobnie Ducha Świętego nie widzimy, lecz możemy rozpoznać Jego działanie w nas i innych na podstawie Jego owoców. Święty Paweł przypomina nam, że „owocem Ducha jest: miłość, radość, pokój, cierpliwość, dobroć, życzliwość, wierność, łagodność, opanowanie” (Gal 5, 22). Kto żyje tymi wartościami, pozwala,

aby Duch Święty był w życiu jego przewodnikiem i przyjacielem.

Jezu, pragnę zaufać bez reszty Twojemu Duchowi. Niech On prowadzi mnie ku spełnieniu woli Ojca w moim życiu.

**Środa,
10 kwietnia 2024**

J 3, 16-21

SŁOWA EWANGELII WEDŁUG ŚWIĘTEGO JANA

Jezus powiedział do Nikodema: „Tak bardzo bowiem Bóg umiłował świat, że dał swojego jednorodzonego Syna, aby każdy, kto w Niego wierzy, nie zginął, lecz miał życie wieczne. Bóg przecież nie posłał swego Syna na świat, aby go sądził, lecz aby go zbawił. Ten, kto w Niego wierzy, nie podlega sądowi; ten jednak, kto nie wierzy, już został osądzony, ponieważ nie uwierzył w to, kim jest jednorodzony Syn Boży. Sąd zaś polega na tym: na świecie pojawiła się światłość, lecz ludzie bardziej umiłowali ciemność niż światłość, ponieważ ich czyny były złe. Każdy bowiem, kto popełnia zło, nienawidzi światłości i nie łączy się do niej, aby jego czyny nie stały się jawne. Ten natomiast, kto żyje w prawdzie, zbliża się do światłości, aby jego czyny były widoczne – jako dokonane w Bogu”.

NAJWIĘKSZY DAR

Bóg bezgranicznie umiłował świat, a w tym świecie każdego z nas. W geście miłości nie daje nam tylko jakichś rzeczy, choć cały wszechświat stworzył dla człowieka, lecz daje nam swój największy skarb, swojego umiłowanego Syna. Każdego dnia wciąż na nowo Ojciec daje nam Jezusa. A jednocześnie w Jezusie daje światu każdego, kto za Jezusem idzie, kocha Go, w Niego wierzy. Każdy ochrzczony jako umiłowany syn i córka Boga staje się z Jezusem darem Ojca dla zbawienia świata. Także ja jestem darem Boga dla świata. Co nowego i niepowtarzalnego pragnę wnieść przez swoje wartościowe życie, aby ubogacać i zmieniać na lepsze ten świat, tak bardzo ukochany przez Boga?

Jezu, raduję się Tobą – największym darem Ojca dla mnie – i z Tobą chcę zmieniać świat.

Wybory w Turcji

Partia prezydenta Turcji Recepta Tayyipa Erdogana poniosła porażkę w niedzielnych wyborach lokalnych, przegrywając ze świecką opozycją. Po przeliczeniu 99,82 proc. głosów Republikańska Partia Ludowa (CHP) w skali kraju zdobywa poparcie na poziomie 37,74 proc., zaś Partia Sprawiedliwości i Rozwoju (AKP) - 35,49 proc. Erdogan, który rok temu zwyciężył w wyborach prezydenckich, oznajmił, że wraz z wyborami lokalnymi zakończył się cykl wyborczy, „który wyczerpał gospodarkę” Turcji. Następne wybory prezydenckie i parlamentarne w tym kraju odbędą się w 2028 roku.

Ofiary ataki w Strefie Gazy

W izraelskim nalocie zginęło czterech zagranicznych pracowników organizacji humanitarnej World Central Kitchen, z Polski, Australii, Irlandii i Wielkiej Brytanii i ich palestyński kierowca. Grupa ta pomagała dostarczyć żywność i inne środki do północnej Strefy Gazy, które przybyły kilka godzin wcześniej statkiem. Pracownicy organizacji pomagali w dostarczaniu pomocy, która przybyła kilka godzin wcześniej statkiem z Cypru.

Kolejny test rakiety balistycznej

Korea Północna przeprowadziła test rakiety balistycznej, która została wystrzelona w kierunku Morza Japońskiego. Pocisk wystrzelony przez północnokoreański reżim był rakietą średniego zasięgu. Japońska straż przybrzeżna oświadczyła, że po pokonaniu dystansu 600 km spadła do morza. Test rakietowy Pjongjangu miał miejsce niecałe dwa tygodnie po tym, jak media państwowe w Korei Płn. podały, że przywódca tego kraju Kim Dzong Un nadzorował udany test silnika na paliwo stałe do „nowego typu rakiety hipersonicznej średniego zasięgu”.

Rusza główny sezon turystyczny

W wielkanocny weekend rozpoczął się w Czechach główny sezon turystyczny w zamkach i pałacach. W wielu z nich głównym tematem specjalnych ekspozycji będzie spuścizna cesarskiego rodu Habsburgów. W większości obiektów podniesiono ceny. Zainteresowanie zamkami i pałacami w Czechach rośnie – co roku liczba odwiedzających zwiększa się o około pół miliona. Sezon turystyczny rozpoczął się także w wielu zamkach i pałacach pozostających w prywatnych rękach. W niektórych właściciele przygotowali specjalne programy związane ze Świętami Wielkanocnymi.

19. rocznica śmierci Jana Pawła II

2 kwietnia, przypada 19. rocznica śmierci św. Jana Pawła II.

Papież Jan Paweł II zmarł 2 kwietnia 2005 roku w wieku 84 lat. Śmierć nastąpiła o godz. 21.37 czasu lokalnego. Przy łożu Jana Pawła II umierającego w papieskich apartamentach byli jego najbliżsi współpracownicy, m.in.: abp Stanisław Dziwisz osobisty sekretarz papieża, ks. prof. Tadeusz Styczeń, jego uczeń z KUL, ks. prałat Mieczysław Mokrzycki i opiekujące się Janem Pawłem II na co dzień siostry sercanki. Obecna była także dr Wanda Półtawska, którą z ks. Wojtyłą łączyła wieloletnia współpraca i przyjaźń.

Na dwa dni przed śmiercią Jan Paweł II zawierzył Kościół i świat Bożemu Miłosierdziu. W specjalnym telegramie z 31 marca 2005 roku na uroczystość Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach r., napisał m.in. „Pragnę ponownie zawierzyć tej Miłości Kościół i świat, wszystkich ludzi na całym okręgu ziemi, a także siebie samego w mojej słabości”. Telegram został odczytany w sanktuarium nazajutrz po śmierci papieża, w niedzielę 3 kwietnia.

Pontyfikat 264. następcy św. Piotra trwał 26 lat 5 miesięcy i 16 dni i był trzecim co do długości w historii papieża – po św. Piotrze i Piusie IX. W audiencjach generalnych u Jana Pawła II uczestniczyło

w sumie około 18 milionów osób.

Świadectwo jakie dał światu umierający Jan Paweł II nazwano jego „piętnastą encykliką”. Po wszechnie zwracano uwagę, że po

„Szukałem was, a teraz wy przyszliście do mnie i za to wam dziękuję” – wyszeptał na łożu śmierci Jan Paweł II, gdy dowiedział się, że na plac św. Piotra przybyły rzesze młodych ludzi, aby modlić się w jego intencji.

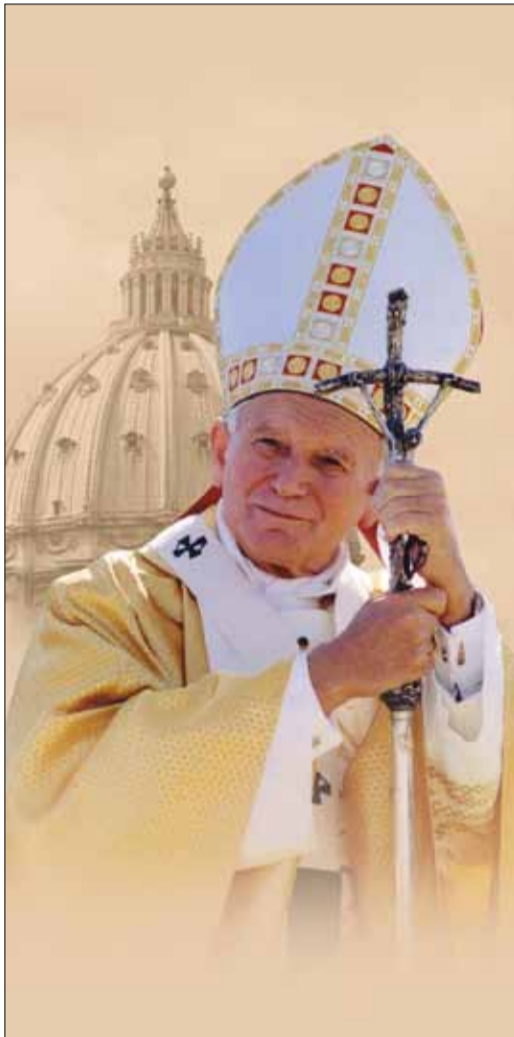
Pogrzeb Jana Pawła II, który odbył się 8 kwietnia 2005 roku w Rzymie, stał się największym w dziejach świata zgromadzeniem najważniejszych przedstawicieli globu. W pożegnaniu papieża Polaka wzięło udział dwieście oficjalnych delegacji z szefami państw i rządów oraz przedstawicielami rodów królewskich i książęcych, przywódcami wyznań i religii z całego świata i szefami największych organizacji międzynarodowych.

Jan Paweł II został pochowany w miejscu, gdzie do 2001 r. był grobowiec Jana XXIII. Trumnę z ciałem tego papieża przeniesiono w związku z jego beatyfikacją (3 września 2000) do bazyliki św. Piotra.

Wkrótce po śmierci został ogłoszony błogosławionym (1 maja 2011 roku), a następnie świętym Kościoła katolickiego (27 kwietnia 2014 roku).

Papież Polak odwiedził 129 krajów, w tym Litwę w 1993 roku (4-8 września). Krajem, który papież odwiedzał najczęściej, była Polska. Do ojczyzny odbył dziewięć pielgrzymek.

Fot. pixabay.com / jerycho1960

mimo ciężkiej choroby chciał wypelnic swa misję do końca; że (w przeciwieństwie do dotychczasowych obyczajów watykańskich) nie czynił ze swojej choroby tajemnicy, że z niezwykłym spokojem przyjmował nadchodzący kres życia, zachęcając otoczenie, by pozostawało radosne, bo on sam zachowuje radość.

Bułgaria i Rumunia częściowo weszły do strefy Schengen

Bułgaria i Rumunia weszły 31 marca do strefy Schengen. Ale nie w pełni – na razie zniesione zostały tylko kontrole na lotniskach i w portach morskich. Na granicach lądowych kontrole nadal obowiązują.

To efekt decyzji Rady UE z grudnia 2023 r. Jak podkreśla Komisja Europejska, przystąpienie tych dwóch państw członkowskich do strefy Schengen zwiększy atrakcyjność tego obszaru.

„Bułgaria i Rumunia dołączają do rodziny Schengen. Z radością przyjmujemy zniesienie kontroli na wewnętrznych granicach powietrznych i morskich. To ogromny sukces obu krajów. I historyczny moment dla strefy Schengen – największego obszaru swobodnego przemieszczania się na świecie. Razem budujemy silniejszą, bardziej zjednoczoną Europę dla wszystkich naszych obywateli” – skomentowała Ursula von der Leyen, przewodnicząca KE.

Rumunia i Bułgaria są członkami Unii Europejskiej od 2007 roku, ale do tej pory nie należały do strefy Schengen.

Jak podano w komunikacie KE, do końca 2024 roku Rada UE ma podjąć decyzję w sprawie ustanowienia daty zniesienia kontroli na wewnętrznych granicach lądowych między Bułgarią, Rumunią i

pozostałymi krajami Schengen.

Strefa Schengen – obszar UE bez kontroli na wewnętrznych granicach – obejmuje obecnie wszystkie państwa członkowskie UE z wyjątkiem Irlandii i Cypru. Należą do niej również takie kraje jak Islandia, Liechtenstein, Norwegia i Szwajcaria.

Fot. pixabay.com

Podsumowanie wielkanocnego weekendu

Podczas świątecznego weekendu strażacy w całym kraju interweniowali 4855 razy, w tym przy 1984 pożarach, 2484 miejscowych zagrożeniach oraz 387 razy do fałszywych alarmów. To aż o 2407 interwencji więcej niż podczas Świąt Wielkanocnych w 2023 roku, kiedy odnotowano 2448 interwencji. W okresie świąt strażacy interweniowali także przy 428 wypadkach drogowych, 316 zdarzeniach medycznych oraz 106 zdarzeniach o charakterze chemicznym.

Przeciwni wprowadzeniu euro

Zdecydowana większość, aż 66,8 proc. Polaków jest przeciwna wprowadzeniu w Polsce euro. Za przyjęciem europejskiej waluty opowiedziało się w badaniu 27,3 proc. Niespełna 6 proc. pytanych nie ma w tej sprawie sprecyzowanego zdania. Obecnie euro jest prawnym środkiem płatniczym w 20 państwach tworzących w Unii Europejskiej strefę euro, a obejmującą swym obszarem około 341 mln Europejczyków.

Są poradniki reagowania na zagrożenia

Rządowe Centrum Bezpieczeństwa opublikowało poradniki reagowania na zagrożenia. To praktyczne wskazówki zachowania w przypadku zagrożeń, takich jak chemiczne, biologiczne, radiacyjne, nuklearne i związane z eksplozją. Ze strony przygotowanej przez RCB dowiemy się m.in. jak przygotować plecak ewakuacyjny z najpotrzebniejszymi rzeczami i jakie miejsce w pobliżu będzie najbezpieczniejsze.

Zadłużenie zagraniczne Polski

Zadłużenie zagraniczne Polski na koniec IV kwartału 2023 wyniosło 386,35 mld euro (1 bln 679,9 mld zł). Na koniec III kw. zadłużenie wynosiło nieco ponad 372 mld euro (czyli 1 bln 724,67 mld zł). Zadłużenie sektora rządowego na koniec IV kw. 2023 r. wyniosło 195,6 mld euro (459,3 mld zł), podczas gdy na koniec III kw. było to 94,7 mld euro (439,2 mld zł).

Zbliżają się wybory samorządowe

7 kwietnia Polacy wybierają swoich przedstawicieli samorządowych. Wyniki wyborów mamy poznać w środę 10 kwietnia. Wyniki wyborów ogłoszą terytorialne komisje wyborcze. Jeśli w wyborach na wójta, burmistrza czy prezydenta żaden z kandydatów nie zdobędzie więcej niż połowy głosów, dojdzie do drugiej tury. Ta odbędzie się 21 kwietnia. W wyborach samorządowych nie wydaje się zaświadczeń o prawie do głosowania. Nie można również dopisać się do spisu wyborców poza miejscem swojego stałego zamieszkania.

CZYTAM, BO LUBIĘ

Joanna Kuciel-Frydryszak „Chłopki. Historia o naszych babkach”

Autorka „Służących do wszystkiego”, o których była już mowa na łamach tej strony, wraca do tematu wiejskich kobiet, ale tym razem to opowieść z drugiej strony drzwi chłopskiej chaty. Podczas, gdy Maryśki i Kaśki wyruszają do miast, by usługiwać w pańskich domach, na wsiach zostają ich siostry i matki: harujące od świtu do nocy gospodynie, folwarczne wyrobnice, mamki, dziewczki pracujące w bogatszych gospodarstwach. Marzące o własnym łóżku, butach, szkole i o zostaniu panią. Modlące się o posag, byle „nie wyjść za dziada” i nie zostać wydane za morgi. Dzielaące na czworo zapakki, by wyżywić rodzinę. Często analfabетки, bo „babom szkoły nie potrzeba”. Joanna Kuciel-Frydryszak daje wiejskim kobietom głos, by opowiedziały o swoim życiu: codziennym znoju, lękach i marzeniach. Ta mocna, głęboko dotykająca lektura pokazuje siłę kobiet, ich bezgraniczne oddanie rodzinie, ale też pragnienie zmiany i nierówną walkę o siebie w patriarchalnym społeczeństwie. Najbardziej popularna książka 2023 roku zebrała szereg nagród i wciąż nie schodzi z półek bestsellerów. Warto zajrzeć do tamtego świata i skłonić się ku refleksji nas wieloma sprawami, które i dzisiaj są nam nieobce. Książka dostępna również w formie audiobooka, czytana przez Marię Peszek.

PODRÓŻE MAŁE I DUŻE BIESZCZADY

Gdy dni stają się dłuższe, a noce cieplejsze do życia budzi się przyroda, uparcie przyciągająca nas do siebie. To idealny czas, żeby zarzucić plecak na plecy, wskoczyć w wygodne buty i zdecydować się na coraz bardziej w ostatnich czasach popularny tzw. „city break”, czyli ucieczkę na kilka dni z zatłoczonego miasta. Pierwsza propozycja skierowana jest przede wszystkim do miłośników przyrody i wędrowek, mowa mianowicie o polskich Bieszczadach. Położone na południu, uciśnięte między Słowacją a Ukrainą pasma górskie zachwycają, jak się okazuje, nie tylko w ciągu dnia. Gdy zapada zmierzch, niebo nad Bieszczadami zamienia się w czarną płachtę usianą jasnymi punktami. Po chwili pojawiają się światła planet – Saturna i Jowisza – oraz szeroki pas Drogi Mlecznej. Dziś o taki widok coraz trudniej. Światła miast docierają już niemal wszędzie,

tworząc łunę, która nawet w środku nocy rozświetla niebo. Dlatego w Bieszczadach stworzono park naturalny mający chronić niebo przed zanieczyszczeniem sztucznym światłem. To drugie pod względem wielkości takie miejsce w Europie. Bieszczadzki Park Ciemnego Nieba zajmuje aż 113 846 ha i jest najlepszym w Polsce miejscem do obserwacji gwiazd. Jest tu po prostu najciemniej. Dostęp do parku jest bezpłatny – każdy może tu przyjechać i spędzić noc na obserwacjach. Są też specjalistyczne pokazy prowadzone przez astronomów. Najlepsze miejsca do patrzenia w niebo to: punkt widokowy nad Lutowiskami, Chata Socjologa na Otrycie, Przełęcz Wyżna czy Chatka Puchatka na Przełęczy Witlińskiej. Jeśli więc planujesz urlop w tej części Polski, warto uwzględnić ten punkt w swoim planie – niezapomniane wrażenia gwarantowane! Więcej informacji można uzyskać na stronie internetowej www.gwiezdnebieszczady.pl.

KRZYŻÓWKA z nagrodą 1255

Rozwiązanie-hasło prosimy nadsyłać (lub telefonicznie) do 10 kwietnia 2024 r. na adres redakcji: 09318 Wilno, Rinkinīs 50, p. 501

klatka filmowa	do zjeżdżania zimą z górki	peszy na scenie	materiał wiązący	smukłe drzewo	czynele, talerze
	7	powieść Franza Kafki			21
zespół, który wyłansował "Słodkiego, miłego życia"	metal w pocisku		kłuje na łące	jest zgodny z rozsądkiem	drużyna sportowa
		choroba tarczycy wejście do kanału	z firanką		
	14		11		dzieli las na ostępy
moc	kartka z poczty	rejestr spraw sądowych			18
	13		łaźnie publiczne	zmierzch	10
figiel, psota	z jądrem i elektronami			wąsata ryba	1/1000 kilometra
		płyynie w korycie		8	
	3		miarowy serca		
wypełnia koldrę i pierzynę	gorąco, upał	tytułowy bohater tragedii Szekspira	sypialnia	pomaga utrzymać równowagę linoskoczkowi	
		prototyp ołówka		12	
posłanie Madeja	włókno syntetyczne			tlusty śledź	marka sprzętu AGD
	15		5		
			biła		Tomasz **** filomata
				2	
aerozol	produkuje meble i inne przedmioty z drewna				6
			zawiezie na ostatnie piętro	19	
	1		20		
nie wyważaj otwartych	sygnalizator dźwiękowy w pojazdach mechanicznych				4
		9		16	

Litery z ponumerowanych pól utworzą rozwiązanie - tytuł sonetu A. Mickiewicza.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

Rozwiązanie krzyżówki nr 1254. Do krwi ostatniej. Nagrodę wylosowała Paulina Mielko z Wilna. Nagroda jest do odebrania w Domu Prasy (Laisvės pr. 60) w ciągu 30 dni kalendarzowych.

Stronę przygotowała Monika Urbanowicz

NOWINKI PSYCHOLOGICZNE W pułapce pomagania

Dbać o siebie nawzajem, być skłonnym do udzielania pomocy, to ważne, szlachetne. Ale wspierać innych trzeba mądrze, by nie szkodzić – nie tylko im, ale i sobie. Jakie są zdrowe granice pomagania? Istnieje bowiem różnica pomiędzy empatią i chęcią pomocy a rezygnowaniem z siebie dla celów drugiej osoby, często ze szkodą dla bliskich, a nawet dla niej samej. W psychologii tę drugą postawę nazywa się kompleksem Mesjasza. Według opinii psychoterapeutów osoby dotknięte takim kompleksem mają wdrukowane, że muszą być dobre dla innych. Wychodzi to w takich sytuacjach, kiedy np. nie umiesz odmówić prośbom innych, nawet gdy ich spełnienie uniemożliwia ci realizację swoich własnych zamierzeń, albo gdy uważasz, że jeśli ty komuś nie pomożesz – nikt inny tego nie zrobi. Jeśli te sytuacje brzmią dla ciebie znajomo, warto się zastanowić, czy nadmierne niesienie pomocy nie jest twoim nawykiem. Co warto z tym zrobić? Shawn Meghan Burn, profesorka psychologii, w książce *Unhealthy helping* (niezdrowe pomaganie) podpowiada w jakich sytuacjach trzeba powiedzieć: stop!

- Nie pomagaj, jeśli...
- Osoba, której pomagasz, złamała obietnice wielokrotnie. Przykładem jest „krycie” faktu, że ktoś przyszedł pijany do pracy. Umawiacie się, że to ostatni raz, a potem znowu jest ostatni raz i tak dalej.
- Twoja pomoc narusza twoje wartości: musisz dla niej kłamać, manipulować. Np. kiedy przyjaciółka prosi cię o krycie jej romansu i mówi mężowi, że nocuje u ciebie, a ty masz potwierdzić mu to kłamstwo. Wystarczy powiadomić o swoich granicach. Masz prawo do swoich zasad i oczekiwania, że inni je uszanują.
- Twoja pomoc jest wynikiem czyjejś manipulacji. „Zamierzasz wyjechać na narty z przyjaciółmi? Myślałam, że mi pomożesz w myciu okien... Gdy byłaś(-eś) mała(-y) ja cały czas poświęcałam się tobie” – mówi dobitnie twoja mama. Znakiem, że masz do czynienia z manipulacją jest poczucie winy, dziwny dyskomfort i wyrzuty sumienia, które pojawiają się po takich słowach. Nie lekceważ tego. Mamie należy się troska, ale wciąż masz prawo do swoich decyzji i spędzania czasu bez niej.
- Twoja pomoc pochłania coraz więcej twoich zasobów. Kiedy wyciągasz pomocną dłoń, są tacy, co wezmą całą rękę. Pomagać nie znaczy rezygnować z siebie, ze swojego wolnego czasu ani dawać wszystko bez ograniczeń. Musisz powiedzieć, co możesz zaproponować, a czego nie – to musi być jasne przede wszystkim... dla ciebie.

Portal dla Ciebie i o Tobie

Rubryka powstała przy współpracy „Tygodnika Wileńszczyzny” z portalem L24.lt. Portal L24 jest jednym z dwóch czterojęzycznych portali informacyjnych na Litwie, wydawanym w językach: polskim, litewskim, rosyjskim i angielskim

Rząd na wiosnę trzeszczy jak rozklekotany wóz

Minister oświaty, nauki i sportu Gintautas Jakštąs próbował zdymisjonować się, podają media. W piątek o ósmej rano przyszedł do premier Ingridy Šimonytė i złożył jej na biurku podanie o dymisję. Niestety, ministrowi zdymisjonować się nie udało, bo premier uznała, że „ministrowi nie zabraknie zrozumienia ocenić, iż sytuacja, która się ułożyła z pośrednim sprawdzianem (jedenastoklasistów) nie jest przyjemna”.

wileński

Oczywiście, widzimy że minister Jakštąs i jego „reformatorskie” pomysły to absolutny skandal i kłapa. Ale też wiemy, że za nim stoją określone siły polityczne, w tym premier oraz obecny szef sąjuzdistów Landsbergis junior. Dlatego ta akcja zamachu na szkoły mniejszości narodowych jest rozpisana na rolę, badają na ile mogą sobie pozwolić, a dalsze kroki są kwestią czasu...

A.

To chyba ostatecznie takie podrygi tego skompromitowanego rządu. Jesienią wybory sejmowe i oby zostali odsunięci od rządowych stołków, bo się nie nadają i nie rozumieją, czym jest służba dla państwa.

Marek

Tęczowa ministra Dobrowolska atakuje własny rząd że niby jest za mało postępowy w kwestiach rewolucji światopoglądowej. Ha, ha, boki zrywać, prawdziwa komedia...

cc

Cóż jej znane zaangażowanie w „tęczowe parady” LGTB (plus co tam jeszcze...) mówi o niej wszystko. Jej obecność w rządzie to kompromitacja dla kraju.

pl-lt

Ta cała Dobrowolska to taki polski Biedroń tyle że w spódnicy. Oprócz homo-demagogii nic nie mają do zaproponowania, więc każde ich działanie i wypowiedzi to kompromitacja.

Stach

Na wiosnę rząd trzeszczy jak rozklekotany wóz a jesienią całkiem się rozsypie po wyborach... Na szczęście.

W sobotę, 23 marca, w Wilnie odbyła się manifestacja w obronie oświaty polskiej i innych mniejszości narodowych na Litwie. Przemarsz i wiec zorganizował Związek Polaków na Litwie, największa i sztandarowa organizacja Polaków na Litwie. Blisko trzy tysiące osób – młodzież szkolna, ich rodzice, nauczyciele, przedstawiciele organizacji polskich na Litwie, rodacy z Macierzy i inni – przeszło z placu Niepodległości przy Sejmie pod pałac Prezydencki na placu Daukantasa, gdzie odbył się wiec. Uczestnicy przemarszu na krótko zatrzymali się też przy siedzibie rządu, aby wyrazić protest. Protest przeciwko rozważanym przez resort oświaty zmianom w szkołach mniejszości narodowych, a także przeciw kontrowersyjnym zachowaniom wicemera Wilna względem szkół z nielitewskim językiem nauczania.

Alek

Znakomita organizacja przemarszu i wiecu, rzeczowe wystąpienia. Gratulacje dla ZPL i prezesa W. Tomaszewskiego za przeprowadzenie wydarzenia. W jedności siła - razem obronimy szkoły mniejszości narodowych!

z Wilna

Znowu są atakowane polskie szkoły. Działając solidarnie i konsekwentnie, razem obronimy nasze szkoły!

jan71

Ważne były słowa wsparcia, które napłynęły do Wilna od wspólnot polonijnych z całego świata, z USA, Kanady, Wielkiej Brytanii, Niemiec, z całej Europy, od różnych organizacji. To daje poczucie jedności i siły polskiej wspólnoty, a jest nas Polonusów 20 milionów, to potęga!!!

obronimy szkoły

Chcemy zachowania szkół mniejszości narodowych, które były tu od wieków, przez całą niepodległość. Nie żądamy niczego wyjątkowego.

czytelnik

Bardzo trafnie określił lider polskiej społeczności na Litwie Waldemar Tomaszewski działania w kwestii szkół mniejszości narodowych litewskich polityków jako „CWA-NIACTWO”. To są prawdziwi cwaniacy: mer Benkunskas, premier, prezes partii wolności Armonaite mówią publicznie w TV, że nie będą nic robili ze szkołami, natomiast wicemera Szuleris z tejże partii wolności jeździ po szkołach i w sposób ultymatywny żąda od dyrektorów

tworzenia klas litewskich. Stosuje też metody zastraszania i mobingu co jest niedopuszczalne w krajach UE.

jesteśmy u siebie

Na naszej rdzennej ziemi, razem z naszymi braćmi Rosjanami, Białorusinami, Tatarami i ludźmi innych narodowości, możemy i mamy prawo rozmawiać i uczyć dzieci w swoim języku i być pełnoprawnymi obywatelami.

Janusz

Nigdy nie będzie zgody na ograniczanie praw mniejszości narodowych w obszarze oświaty i zostaną w tym celu wykorzystane wszelkie możliwości prawne. Coś takiego nie powinno mieć miejsca w Unii Europejskiej.

Anna

Znakomita i bogata relacja zdjęciowa z wiecu. Oglądając zdjęcia, można przypomnieć sobie atmosferę marszu i gorące wystąpienia mówców w obronie szkół.

Jerzy

Wspólnym wysiłkiem obronimy szkoły mniejszości narodowych przed litewskim nacjonalizmem.

!!

Nigdy nie będzie zgody na ograniczanie praw mniejszości narodowych, a już szczególnie na uderzanie w młode pokolenie czyli eliminowanie nauczania w języku ojczystym.

rezolucja

Żądamy:

1) - zaniechania zmian w modelu szkół mniejszości narodowych, zachowania tradycyjnego modelu szkoły, w którym kształcenie oraz nauczanie wszystkich przedmiotów jest prowadzone w języku polskim, za wyjątkiem języka litewskiego państwowego;

2) - przygotowania odpowiednich programów nauczania, podręczników, przeszkolenia nauczycieli oraz podziału klasy na lekcji języka litewskiego na trzy równoległe grupy (zamiast obecnych dwóch);

3) - zaprzestania nowych działań Ministerstwa Oświaty, Nauki i Sportu Litwy w kwestii egzaminu z języka polskiego ojczystego oraz zapewnienia równych możliwości przygotowywania się do egzaminu państwowego z języka polskiego ojczystego jak w szkołach z litewskim językiem nauczania do państwowego egzaminu z języka litewskiego ojczystego. Zezwolić na składanie maturalnego egzaminu państwowego z języka polskiego na dwóch poziomach;

4) - dymisji wicemera m. Wilna

Arunasa Šilerisa za jego nieprawne działania, zastraszanie, szantaż wobec obywateli Litwy narodowości rosyjskiej, białoruskiej, polskiej, stosowanie mobingu wobec dyrektorów szkół oraz wzniecanie napięć w społecznościach oświatowych;

5) - umożliwienia kształcenia się w języku ojczystym nauczycieli klas początkowych, wychowawców przedszkoli, pedagogów socjalnych i logopedów do pracy w szkołach mniejszości narodowych;

6) - rezygnacji z ujednolicenia i powrotu do obowiązującego do 2013 roku egzaminu maturalnego z języka litewskiego państwowego w szkołach mniejszości narodowych.

7) - zwiększenia finansowania szkół mniejszości narodowych o 25 proc.

Tad.

Poprzez działania landsbergistów i liberałów, Litwa zamiast być republiką w pełni europejską, coraz bardziej upodobnia się do jakiejś republiki bananowej, gdzie minister czy wicemera robią skandaliczne rzeczy.

Bronisław

Ten protest dobitnie pokazuje że w sprawach oświaty nie pozostaniemy bierni, ale będziemy z wielką determinacją bronili prawa do nauczania naszych dzieci w języku ojczystym.

Wachter

To był mocny głos mniejszości narodowych w obronie praw. Wiadomo, że w sprawie oświaty nie będzie ulegania naciskom, szantażom, „reformom” prowadzącym do asymilacji.

E.A.

Pan prezydent Nauseda ubiega się o drugą kadencję. Mam nadzieję że nie tylko deklaracyjnie, ale realnie będzie wstawiał się za mniejszościami narodowymi, które są atakowane przez obecną władzę konserwatystów i dwóch partii liberalnych.

z Wilna

Wilno już dawno nie widziało tak liczebnej akcji protestu! ZPL i jej lider kolejny raz wykazali się umiejętnościami organizacyjnymi organizując i przeprowadzając trzytysięczną manifestację. Na warunki małego państwa litewskiego, to ogromna liczba uczestników. Na wiecu 23 marca w trzech językach - polskim, rosyjskim i litewskim domagano się poszanowania prawa w naszym państwie w zakresie funkcjonowania szkolnictwa mniejszości narodowych. Tak mocny głos społeczności został z pewnością usłyszany.

Nadszedł czas, byś opowiedział światu swoją historię!

**Byłeś świadkiem ciekawego zdarzenia?
Napisz, zrób zdjęcie, nakręć film na każdy temat
i prześlij na adres info@L24.lt,
a my je opublikujemy.**

**Wśród autorów najciekawszych tekstów
rozlosujemy atrakcyjne nagrody!
Świat czeka na twoją historię!**

www.L24.lt info@L24.lt

W Sejmie polskim mocne wystąpienie Waldemara Tomaszewskiego w obronie Polaków z Wileńszczyzny

Dokończenie ze s. 1

Wzmacniamy naszą pozycję mimo prób rozbicia naszej jedności

Waldemar Tomaszewski wspominał o trudnościach z jakimi borykają się nasi Rodacy na Białorusi, czy Ukrainie, ale zaznaczył, że wbrew pozorom sytuacja polskiej mniejszości na Litwie nie jest wcale łatwa. „Przez te 35 lat istnienia Związku Polaków na Litwie borykał się z wieloma problemami, nie będę ukrywał – z atakami na polskie organizacje, próbami ich rozbicia, czy tworzenia sztucznych organizacji” – mówił.

Waldemar Tomaszewski przypomniał zebranych, że największa, sztandarowa polska organizacja na Litwie – ZPL, skupia wokół siebie 10 tysięcy członków, ma 13 oddziałów terenowych, 250 kół. Za bardzo ważny moment W. Tomaszewski uznał wyłonienie z ZPL reprezentacji politycznej – Akcji Wyborczej Polaków na Litwie, do której dodano potem członków Związku Chrześcijańskich Rodzin. „To stwarza nam dodatkowe możliwości wzmocnienia swojej pozycji poprzez udział w życiu demokratycznym. (...) Jako jedyna wspólnota kresowa, pomijając Zaolzie, mamy swoją partię, uczestniczymy w wyborach, wzmacniamy swoją pozycję, chociaż nie jest to proste ze względu na próby rozbicia naszej jedności” – stwierdził.

Waldemar Tomaszewski mówił o tym, że polska partia cieszy się szerokim poparciem wyborców: w wyborach parlamentarnych dwa razy przekroczyła próg wyborczy 5-procentowy, w wyborach europejskich trzy razy, chociaż według oficjalnych

danych na Litwie zamieszkuje jedynie 6,6 procent Polaków. AWPL-ZChR ma także 57 radnych w 7 samorządach, w dwóch z nich (rejon solecznicki i rejon wileński) polska partia ma większość w Radzie. „Ja jedność jest naprawdę wielką, choć są próby by ją podważyć” – podsumował. Zdaniem prezesa ZPL, posiadanie swojej reprezentacji w litewskim Sej-

mie, samorządach, czy Parlamencie Europejskim jest bardzo ważne, gdyż „te osoby działają na rzecz naszej polskiej wspólnoty oraz na rzecz rozwiązywania jej problemów”.

Działania przeciwko polskiej wspólnocie intensyfikują się

Waldemar Tomaszewski zwrócił uwagę, że zawsze były działania wymierzone przeciwko polskiej wspólnocie na Litwie, jednak ostatnio są one zintensyfikowane. Jako przykład prezes ZPL podał m.in. wprowadzenie progów wyborczych, który mimo iż poparcie procentowe dla AWPL rośnie, sprawił, że w kolejnych wyborach partia nie wprowadziła do Sejmu RL swoich reprezentantów. „Była tendencja zwykła, ale nas

ta ordynacją wyborczą, jeśli można tak powiedzieć, zamurowano. Poprzez ustawodawstwo, poprzez akty prawne nasze możliwości są ograniczane, co nie może mieć miejsca w Unii Europejskiej, a niestety ma” – stwierdził z goryczą.

Waldemar Tomaszewski mówił także o przypadku naruszeń wyborczych, kiedy polska partia była

pozbawiana jednego z podstawowych praw do bronięcia swoich racji w sądzie – wniosek partii do Sądu Konstytucyjnego został umorzony na poziomie Parlamentu.

Polska oświata naszym największym filarem

„Celem naszej reprezentacji nie jest reprezentacja sama w sobie, gdyż jest ona narzędziem, by nasze problemy rozwiązywać” – mówił podczas spotkania prezes ZPL.

Jako jeden z palących problemów Polaków mieszkających na Litwie, Waldemar Tomaszewski wymienił polską oświatę, która również jest celem ataków. „Oświata jest dla nas kluczowym elementem naszej tożsamości, dlatego bardzo mocno jej bronimy, broniliśmy i będziemy bronić, gdyż to

jest nasz największy filar” – mówił. Na potwierdzenie tej tezy podał przykład Polaków z Kowieńszczyzny, którzy po likwidacji polskiego szkolnictwa, w czwartym pokoleniu praktycznie całkowicie zasymilowali się.

Jak zauważa W. Tomaszewski, podobny scenariusz jak na Kowieńszczyźnie oponenci chcą powtórzyć na Wileńszczyźnie, uderzając w polską oświatę. Lider ZPL przypomniał, że przed kilkunastoma laty, podczas tzw. reorganizacji szkół, polską oświatę udało się uratować – zachowano 25 tzw. długich gimnazjów, w których naukę pobiera się od 1 do 12 klasy, mimo że początkowo proponowano zachowanie jedynie 9 tego typu szkół z polskim językiem nauczania.

W. Tomaszewski wspominał o organizowanych w tamtych czasach akcjach protestacyjnych oraz o fakcie wstąpienia AWPL-ZChR do koalicji rządzącej, co skutkowało kolejnymi dwoma długimi gimnazjami. Ostatecznie długie polskie gimnazja dzięki staraniom polskiej partii, polskich organizacji i polskiej społeczności stanowiły 10 procent w skali kraju, co było ogromnym sukcesem.

Druga fala walki z polską oświatą

Zdaniem Waldemara Tomaszewskiego po kilkunastu latach od reformy szkolnictwa na Litwie, nastąpiła druga fala walki z polską oświatą. W grudniu ubiegłego roku pojawiły się głosy o zamykaniu szkół rosyjskich, a już w styczniu nastąpił atak na szkoły polskie. Waldemar Tomaszewski mówił jak w stołecznym samorządzie, jeden z wicemerców, wbrew swoim kompetencjom, przyjmował konkretne decyzje dotyczące tworzenia w

szkołach mniejszości narodowych litewskich klas. „To jest rażące naruszenie prawa, gdyż decyzję o przekształceniu polskiej szkoły w polsko-litewską może przyjąć tylko rada samorządowa.” – mówił prezes ZPL. Waldemar Tomaszewski wspominał także o pomysle ministra oświaty, by do szkół mniejszości narodowych wprowadzić 3 przedmioty w języku litewskim: „Tego u nas nigdy nie było, nawet za czasów sowieckich” – podsumował Waldemar Tomaszewski. Zauważył także, że młodzież zna dobrze język litewski, a jego doskonaleniem powinno się zajmować na lekcjach języka litewskiego, a nie na innych przedmiotach. Prezes ZPL mówił także o sugestii, by zmienić decyzję o obowiązkowym egzaminie z języka polskiego tj. zwiększyć liczbę godzin z języka litewskiego kosztem języka ojczystego.

„W ostatnich miesiącach przeszliśmy wszystkie formy spokojnego, demokratycznego, legalnego załatwiania tych spraw – mieliśmy mnóstwo spotkań na poziomie radnych, posłów, ja sam miałem spotkanie z premierem i dostaliśmy taką odpowiedź: nic nie będziemy robili – to jest rodzaj cwaniactwa” – ocenił Tomaszewski, dodając, że mimo tego co mówił mer Wilna, czy premier, proces wprowadzania niekorzystnych dla mniejszości narodowych zmian, już się rozpoczął.

„Kluczem w naszych działaniach jest bardzo ścisła współpraca z przedstawicielami władz państwa macierzystego, działającymi w Polsce organizacjami kresowymi, ale najważniejsza jest silna samoorganizacja polskiej wspólnoty” – podsumował lider Związku Polaków na Litwie.

Książka „Wilno 1915. Dzień po dniu”

Publikacja pt. „Wilno 1915. Dzień po dniu” została poświęcona przełomowemu i jednemu z najbardziej dramatycznych dla miasta i jego mieszkańców momentów Wielkiej Wojny. Z dzienników i wspomnień wyłaniają się niepokój, tłumy uchodźców, gorączkowa ewakuacja carskich urzędów, niepewność jutra, naloty bombowe, a także obawa przed nadciągającymi Niemcami i pierwsze rozporządzenia władz kajzerowskich. Na początku XX w. wielojęzyczne i wielokulturowe Wilno było stolicą guberni, jednym z piętnastu dużych miast Imperium Rosyjskiego. W 1914 r. liczyło nieco ponad 200 tys. mieszkańców, spośród których większość stanowili Polacy i Żydzi. 28 lipca 1914 r. rozpoczęła się I wojna światowa, zwana wówczas Wielką Wojną. Pierwsze działania wojenne wojsk rosyjskich i niemieckich na terytorium Litwy miały miejsce jeszcze na początku sierpnia 1914 r. Prawdziwy przełom w północnym sektorze Frontu Wschodniego nastąpił jednak wiosną 1915 r., z początkiem wycofywania się wojsk rosyjskich z

Galicji, Polski i Litwy. Do maja Niemcy kontrolowali całą Żmudź, kilka miesięcy później zajęli Szawle i Poniewież, całe Zaniemnie. 18 sierpnia

po zwycięskich walkach skapitulował garnizon twierdzy kowieńskiej. Niebawem wojska kajzerowskie ruszyły na wschód i zbliżyły się do Wilna, otaczając je półkolem.

Tematem książki jest właśnie ten okres, kiedy wojska niemieckie podeszły pod Wilno i zajęły miasto oraz pierwsze miesiące okupacji.

Obraz tego czasu budowany jest w oparciu o fragmenty dzienników i wspomnień ówczesnych wilnian, a w kilku miejscach uzupełnionych świadectwami wojskowych rosyjskich i niemieckich. Polaków reprezentują Stanisław Aleksandrowicz (1895–1985) – pochodzący z Wileńszczyzny student Uniwersytetu Kijowskiego, który w 1915 r. mieszkał w majątku swego stryja w Pośpieszcu, historyk, krajoznawca i dziennikarz Michał Brensztejn (1874–1938), urzędnik Banku Ziemskiego w Wilnie Tadeusz Hryniewicz, a także działacz społeczny, poeta i publicysta, poseł guberni wileńskiej w rosyjskiej Dumie Państwowej Czesław Jankowski (1857–1929), Wacław Wincenty Łubieński (1862–?) – hrabia, przedstawiciel arystokracji wileńskiej, który – podobnie jak Czesław Jankowski – był naocznym świadkiem wizyty cesarza niemieckiego Wilhelma II w Wilnie w grudniu 1915 r. Czytelnik będzie mógł się także zapoznać z obserwacjami polsko-litewskiego prawnika i polityka, profesora prawa i autora „Dzienników” Michała Römera (1880–1945).

W książce zacytowani zostali również autorzy litewscy: prawnik i dziennikarz Peliksas Bugailiškis (1883–1965) – w pierwszych latach Wielkiej Wojny pracował w gazecie „Vilniaus Žinios”, oglądał życie miasta z bliska, oraz Petras Klimas (1891–1969) – prawnik, przyszły sygnatariusz Aktu Niepodległości Litwy. W publikacji wykorzystano również fragmenty wspomnień pułkownika armii carskiej Aleksandra Swieczina (1878–1938), którego jednostka walczyła pod Wilnem. Uzupełniają je ponadto relacja podoficera rosyjskiego Sztukaturowa oraz uwagi zastępcy naczelnika wydziału sanitarnego rosyjskiej 10 Armii Wasilija Krawkowa (1859–1920). Ze strony niemieckiej podany jest natomiast zapis pułkownika Maxa Hofmanna o zajęciu Wilna oraz świadectwo pochodzącego z Alzacji wojskowego o potyczce z Rosjanami koło mostu Zielonego. Niemiecka władza okupacyjna utrzymała się w Wilnie do końca 1918 r. W tym czasie w Rosji rewolucja lutowa 1917 r. obaliła cara Mikołaja II, jesienią zaś doszło do

przewrotu bolszewickiego. Tamtego roku losy Wilna, jak i całego kraju potoczyły się dramatycznie. 16 lutego 1918 r. Taryba litewska proklamowała w Wilnie niepodległość kraju, jednak nie została ona uznana przez administrację kajzerowską. Pod koniec Wielkiej Wojny Niemcy wycofali się z Wilna, choć za nimi wdarli się bolszewicy, proklamując sowieckie pseudo-państwo – Litbiel. „Świeżo utworzone Wojsko Polskie wyгнаło bolszewików, rozpalili się litewsko-polski konflikt o Wilno. Ale to już inna karta z dziejów miasta” – czytamy. W publikacji – obok relacji pisemnych – zamieszczono również ilustracje z epoki, wśród których znalazło się wiele nieznanych dotąd fotografii archiwalnych oraz pochodzących ze zbiorów osób prywatnych. Książkę „Wilno 1915. Dzień po dniu” wydał Ośrodek KARTA. Wyboru dokonał Norbertas Venckevičius, a fragmenty z języka litewskiego i rosyjskiego przełożył Jan Sienkiewicz.

Na podstawie artykułu Anny Kruszyńskiej w portalu dzieje.pl

230. rocznica Insurekcji Kościuszkowskiej

Ostatnia próba ratowania Rzeczypospolitej

24 marca 1794 roku, na Rynku Głównym w Krakowie Naczelnik Tadeusz Kościuszko złożył uroczystą przysięgę, ogłaszając tym samym akt powstania narodowego, znanego w historii jako Insurekcja Kościuszkowska. Była to ostatnia próba ratowania Rzeczypospolitej.

24 marca 1794 roku od samego rana na Rynku zbierały się tłumy ludzi. Młodzież nosiła sztandary z napisami: „Wolność lub śmierć”, „Równość, wolność”, „Za prawa i wolność”, „Za Kraków i Ojczyznę”. Były też napisy: „Vivat Kościuszko!”. Wiele osób nosiło podobizny samego Naczelnika. Około godziny 10.00 na ul. Świętej Anny wjechał Kościuszko. Kiedy zatrzymał się na Rynku, wszyscy zamilkli. W ciszy i skupieniu tłum ludzi wysłuchał przysięgi Naczelnika, który stojąc przed czworobokiem żołnierzy, z uniesioną do góry szablą, mówił narodowi: „Ja, Tadeusz Kościuszko, przysięgam w obliczu Boga całemu Narodowi Polskiemu, iż powierzony mi władzy na niczyj prywatny ucisk nie użyję, lecz jedynie jej dla obrony całości granic, odzyskania samodzielności Narodu i ugruntowania powszechnej wolności używać będę. Tak mi Panie Boże dopomóż i niewinna Męka Syna Twego”. Tłum wivatował na cześć Naczelnika, wojsko prezentowało broń, zabrzmiał Dzwon Zygmunta. „Miasto szalało z radości, ludzie wivatowali, nie brakowało takich, którzy przypinali sobie francuskie trójkolorowe kokardy - symbol wolności” - opisuje nastrój uroczystości prof. Maria Bogucka w „Dziejach Polski do 1795 r.”.

Tadeusz Kościuszko zaczął opracowywać koncepcję powstania narodowego w 1793 r. w Dreźnie, po

ogłoszeniu drugiego rozbioru Polski. We wrześniu 1793 r., po naradzie ze spiskowcami z kraju, zgodził się objąć dowództwo nad planowanym powstaniem. Uznał jednak, że siły powstańcze nie są jeszcze gotowe i z rozpoczęciem walk trzeba poczekać. Ostatecznie o wybuchu powstania zdecydowała sytuacja w kraju, a przede wszystkim decyzja ambasadora carskiego w Warszawie o redukcji wojska polskiego.

20 km od Krakowa. Tu dowiedział się, że garnizon rosyjski opuścił miasto i idzie w kierunku Madalińskiego. W tej sytuacji w nocy 23 marca przybył do Krakowa. Wtedy też podjął decyzję o zredagowaniu manifestu powstańczego.

Jeszcze na emigracji w Dreźnie planowano, że akt powstania zostanie ogłoszony na Wawelu. Kościuszko zdecydował jednak inaczej i postanowił zaprzysiąc akt powstania na krakow-

Tak określono w Akcie cele Insurekcji: „Uwolnienie Polski od obcego żołnierza, przywrócenie i zabezpieczenie całości jej granic, wytepienie wszelkiej przemocy i uzurpacji tak obcej, jak i domowej, ugruntowanie wolności narodowej i niepodległości Rzeczypospolitej, ten jest cel święty powstania naszego”. Zgodnie z dokumentem Kościuszko został mianowany najwyższym i jedynym Naczelnikiem powstania. W Akcie

24 marca do 16 listopada 1794 r. i objęło swym zasięgiem prawie wszystkie dzielnice ówczesnego państwa polskiego. Kluczowymi wydarzeniami powstania były: wygrana bitwa pod Racławicami 4 kwietnia, ogłoszenie 7 maja tzw. Uniwersału Połanieckiego, przegrana bitwa pod Maciejowicami 10 października i rozwiązanie wojsk powstańczych 16 listopada pod Radoszycami.

„Chociaż Kościuszko poniósł klę-

12 marca 1794 r. dowódca Wielkopolskiej Brygady Kawalerii Narodowej stacjonującej w Ostrołęce brygadier Antoni Madaliński odmówił przeprowadzenia redukcji swojego oddziału i na czele 1200 kawalerzystów wyruszył wzdłuż granicy pruskiej do Krakowa. W związku z zaistniałymi okolicznościami Kościuszko przez Czechy przybył do Wiatowic - miejscowości położonej

skim Rynku z udziałem wojska i ludu.

Po uroczystościach 24 marca na krakowskim Rynku, Naczelnik Tadeusz Kościuszko udał się do Ratusza i podpisał „Akt powstania obywateli mieszkańców województwa krakowskiego”. Dokument zredagowany przez Kościuszkę przy pomocy Hugona Kołłątaja i Ignacego Potockiego nawoływał do walki o wolność i niepodległość Ojczyzny.

zapowiadano, że w ciągu dwóch miesięcy utworzona zostanie Rada Najwyższa Narodowa, która będzie pełniła funkcję rządu powstańczego. Członków Rady miał wybrać sam Naczelnik. Zapowiedziano także utworzenie Komisji Porządkowej Województwa Krakowskiego jako narzędzia wykonawczego Naczelnika i Rady Najwyższej Narodowej. ratowania Rzeczypospolitej. Trwało ono od

skę, wskazał drogę walki o wolność poprzez zbiorowy wysiłek całego narodu i to stało się jego testamentem politycznym. Tę kościuszkowską myśl ideowo-polityczną podejmą Polacy podrywając się co pokolenie do walki o odbudowę państwa” - pisał prof. Andrzej Zahorski w książce „Trzy powstania narodowe”.

Opr. Jan Lewicki

Na podstawie www.dzieje.pl

200. rocznica urodzin Zygmunta Miłkowskiego, ps. Teodor Tomasz Jeż, pisarza, publicysty, polityka

Działacz niepodległościowy

Zygmunt Miłkowski urodził się 23 marca 1824 roku we wsi Saraceja w guberni podolskiej Imperium Rosyjskiego. Jego ojciec Józef był oficerem napoleońskim. Uczył się w szkole w Niemirowie, gdzie założył nielegalną organizację konspiracyjną. Następnie uczył się w Liceum Richelieu-ego w Odessie i studiował matematykę na Uniwersytecie Kijowskim. Działal w tajnych organizacjach patriotycznych. W 1848 roku wyjechał na Węgry, gdzie brał udział w powstaniu. Był członkiem Legionu Polskiego gen. Józefa Wysockiego. Dostał się stopnia porucznika. Brał udział w oblężeniu Aradu, ofensywie wiosennej i bitwie pod Temeszwarem. Po upadku powstania, wraz z Legionem przeszedł do Turcji. Wstąpił do Towarzystwa Demokratycznego Polskiego i wyjechał do Anglii, gdzie działał w polskiej prasie. Następnie wyjechał do Francji, skąd został wydalony na tereny Ukrainy. Zawiązał tajną organizację w Kijowie, która szybko

została rozpracowana przez Rosjan. Część konspiratorów została rozstrzelana, resztę zesłano na Syberię. Miłkowski uciekł do Mołdawii. Na-

stępnie został agentem Centralnego Komitetu Demokracji Europejskiej na Bałkanach. W czasie wojny krymskiej wraz z gen. Wysockim próbował utworzyć Legion Polski u

boku Turcji. Po jej zakończeniu przebywał w Paryżu i Londynie, gdzie utrzymywał kontakty z Aleksandrem Hercenem i Giuseppe Mazzinim. Ze względu na różnicę poglądów odszedł z Towarzystwa Demokratycznego Polskiego i zamieszkał na terenie Mołdawii. W 1862 roku z ramienia Komitetu Centralnego Narodowego został naczelnikiem wojskowym na Ukrainie. Po wybuchu powstania styczniowego przekazał swoje stanowisko gen. Józefowi Wysockiemu i został naczelnikiem sił zbrojnych na Podolu. Następnie organizował oddział powstańczy na terytorium Imperium Osmańskiego, który miał przejść do Polski. Wkroczył do Rumunii, gdzie 15 lipca stoczył zwycięską bitwę pod Kostangalią z wojskiem rumuńskim. Parę dni później podał się Rumunom i został wydalony z kraju. Zamieszkał we Lwowie, a w 1864 roku wyjechał do Belgradu. W latach 1866-1872 mieszkał w Brukseli. Był członkiem Zjednocze-

nia Emigracji Polskiej i redagował pismo „Niepodległość”. Był przeciwnikiem Ludwika Mierosławskiego, któremu zarzucał pogłębianie podziałów polskiej emigracji. W 1872 roku trafił do Szwajcarii, gdzie zamieszkał w Lozannie. Prowadził szkołę dla polskiej młodzieży, która została zamknięta w wyniku problemów finansowych. Często zmieniał adres zamieszkania i utrzymywał się z działalności pisarskiej. Wydawał swoje dzieła na terenie trzech zaborów pod pseudonimem Teodor Tomasz Jeż. Był członkiem Rady Zarządzającej Muzeum Narodowym Polskim w Rapperswilu i czynnie działał w organizacjach niepodległościowych. W sierpniu 1887 roku był jednym z założycieli Ligii Polskiej. Po przejęciu władzy przez nacjonalistów i przemianowaniu jej na Ligę Narodową, rozwiązał pierwotną Ligę Polską. Entuzjastycznie odniósł się do wybuchu I wojny światowej, ale nie popierał Legionów Polskich Józefa Piłsudskiego, ponieważ

wierzył w zwycięstwo Ententy.

Zmarł 11 stycznia 1915 roku w Lozannie. Został pochowany na cmentarzu Bois-de-Vaux. W jego pogrzebie uczestniczyli m.in: Ignacy Jan Paderewski i Henryk Sienkiewicz.

Zygmunt Miłkowski należy do najpłodniejszych pisarzy polskich, poza utworami publicystycznymi pozostawił 80 powieści. Jako powieściopisarz debiutował utworem „Wasyl Hołub”, opublikowanym w 1858 r. w „Dzienniku Literackim”. Jego powieści to „Handzia Zahornicka”, „Szandor Kowacz”, „Zarnica”, „Za króla Olbrachta”, „Nauczycielka”, „W zaraniu”, „Lat temu dwieście”, „Słowiański herceg”, „Jaskółki”, „W obronie gniazda”, „Nad rzekami Babilonu”, „Dyplomacja szlachecka”, „Pierwsze boże przykazanie”, „Uskoki”, „Naręczona Harambazy”, „Emancypowana” i in.

Opr. Jan Lewicki

Na podstawie

www.historia.fandom.com

PIEŚŃ O ZMARTWYCHWSTANIU
FESTIWAL PIOSENKI WIEBIR ANIOŁCZYNI

20 kwietnia
15:00 godz.

W CKR FILII W AWIŻENIACH SUDERVÉS G 8

REJESTRACJA:
festiwal.poz@gmail.com
cekoniskes@rudaminoskultura.lt
Rejestracja trwa do 2024 - 04 - 15

Podczas festiwalu będą robione zdjęcia i nagrywane filmiki

Z całego serca

* Z okazji Dnia Urodzin **Annie WITKOWSKIEJ** składamy życzenia dobrego zdrowia na długie lata, pogody ducha, dni pełnych słońca i radości, ludzkiej życzliwości, wszelkiej pomyślności oraz opieki Matki Bożej na co dzień.

Córki Ania i Krystyna z rodzinami

* Z okazji Dnia Urodzin i Imienin rektorowi Polskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Wilnie **Ryszardowi KUŹMIE** składamy najserdeczniejsze życzenia:

nie żałować tego, co minęło,
cieszyć się z tego, co w życiu osiągnęło,
pamiętać też iż wszyscy szanują, kochają
i szczerym uśmiechem spotykają,
a Matka Boża ma w swej opiece.

Zarząd, kabarecik i słuchacze PUTW

* Z okazji jubileuszu 50-lecia **Andrzejowi STANIULOWI** składamy najserdeczniejsze życzenia dobrego zdrowia, długich lat życia wypełnionych sensem, miłością, pomyślnością, wszelkich łask Bożych i opieki Matki Boskiej Ostrobramskiej. Niech te 50. Urodziny będą dla Ciebie, Andrzej, czasem refleksji nad osiągniętymi celami. Niech to będzie wiek, w którym spełniają się Twoje marzenia i plany.

**Koledzy Janek, Darek,
Robert, Aleksander, Henryk**

* Kochanej **Janinie KUNICKIEJ**, aktywnej członkini Katolickiego Stowarzyszenia Polaków na Litwie z okazji pięknego jubileuszu składamy serdeczne życzenia:

niech Ci szczęście, spokój niosą każda zima, lato, jesień,
abyś czuła wiosnę w sercu w swoich 90. lat
Wszystko co jest dobre, miłe
niech w Twym domu stale gości
i nadal wspiera i prowadzi ręka Bożej Opatrzności.

Członkowie KSPL z prezeską Pauliną Mielko na czele

✝ Podzielamy ból i składamy wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci ukochanego męża **Renacie SZUSZKIEWICZ** z rodziną.

Spółeczność Gimnazjum im. św. Rafała Kalinowskiego w Niemieżu

EUROPEJSCY KONSERWATYŚCI I REFORMATORZY

Członkiem zarządu Grupy EKR w Parlamencie Europejskim jest europoseł **Waldemar Tomaszewski**, prezes AWPL-ZChR.

Fracja EKR w Parlamencie Europejskim opowiada się:

- ✓ za Europą Ojczyzn
- ✓ za tradycyjną rodziną
- ✓ za wartościami chrześcijańskimi
- ✓ za niższymi podatkami
- ✓ za równymi dopłatami dla rolników
- ✓ za zmniejszeniem bezrobocia wśród młodzieży

68
POSŁÓW

20
PARTII

17
KRAJÓW

EUROPEJSCY KONSERWATYŚCI I REFORMATORZY
to grupa powstała w 2009 roku, w której skład
wchodzi 68 eurodeputowanych z 17 krajów UE

Polka liderką rankingów

Iga Świątek umocniła się na pozycji liderki światowego rankingu tenisistek. Polka ma w najnowszym notowaniu 10 835 punktów, a druga Białorusinka Aryna Sabalenka zgromadziła 8045. W rankingu WTA Race, który wyłoni osiem uczestniczek kończącego sezon turnieju WTA Finals, również prowadzi Świątek. Na drugie miejsce awansowała Jelena Rybakina z Kazachstanu, a na trzecie spadła Sabalenka.

Kubera zdobywcą Złotego Kasku

Dominik Kubera (Orlen Oil Motor Lublin) wygrał w Opolu żużlowy turniej o Złoty Kask, będący jednocześnie Memoriałem Jerzego Szczakiela. Drugie miejsce zajął Kacper Woryna (Tauron Włókniarz Częstochowa), zaś trzecie Przemysław Pawlicki (Novy Hotel Falubaz Zielona Góra). Trzykrotny mistrz świata Bartosz Zmarzlik był dopiero siódmy.

Wygrana Amerykanki i Włocha

Amerykanka Danielle Collins wygrała pierwszy tenisowy turniej WTA rangi 1000 w karierze, pokonując w finale w Miami reprezentantkę Kazachstanu Jelenę Rybakinę 7:5, 6:3. Wśród mężczyzn triumfował Włoch Jannik Sinner, który w finale pokonał Bułgara Grigora Dimitrowa 6:3, 6:1.

Kajetanowicz na podium

Dwukrotny rajdowy mistrz świata Fin Kalle Rovanpera (Toyota Yaris Rally1) wygrał Rajd Safari, trzecią rundę cyklu. W kategorii WRC2 Kajetan Kajetanowicz (Skoda Fabia RS Rally2) zajął trzecie miejsce, ale triumfował w kategorii Challenger.

Podwójne zwycięstwo

Załogi Cambridge wygrały zarówno wyścig mężczyzn, jak i kobiet podczas słynnych regat wioślarskich Oxford-Cambridge, które odbyły się w sobotę na Tamizie. Drugi raz z rzędu obie drużyny tego uniwersytetu pokonały załogi Oxfordu. Regaty Oxford-Cambridge odbywają się od 1829 roku. W rywalizacji mężczyzn Cambridge prowadzi 87:81, natomiast w wyścigach kobiet 48:30.

Booker powtórzył wyczyn Chamberlaina

Koszykarze Phoenix Suns pokonali na wyjeździe New Orleans Pelicans 124:111 w poniedziałkowym meczu ligi NBA. Dla zwycięzców 52 punkty zdobył Devin Booker. Booker został pierwszym graczem NBA, który uzyskał co najmniej 50 punktów w trzech kolejnych meczach z tym samym przeciwnikiem od czasów legendarnego Wilta Chamberlaina, gwiazdy ligi z lat 60. i 70. XX wieku.

Kolarski wyścig Dookoła Flandrii

Drugie miejsce Niewiadomej

Katarzyna Niewiadoma (Canyon-SRAM) zajęła drugie miejsce w kolarskim wyścigu Dookoła Flandrii, 163 km ze startem i metą w mieście Oudenaarde. Jadąca w trzysobowej ucieczce Polka przegrała w sprincie na finiszu tylko z Włoszką Elisą Longo-Borghini (Lidl-Trek).

Trzecie miejsce zajęła Holenderka Shirin van Anrooij (Lidl-Trek). Goniąca czołową trójkę grupa, w której była m.in. triumfatorka dwóch poprzednich edycji tej imprezy Belgijka Lotte Kopecky (SD Worx-Protium), miała dziewięć sekund straty.

Niewiadoma odniosła największy sukces w historii występów Polek w tej imprezie. W ubiegłym roku była piąta i dotychczas to był najlepszy wynik biało-czerwonych. Tegoroczna edycja rozgrywana była w bardzo trudnych warunkach. Drogi były śliskie od rzęsiстых opadów deszczu.

– To był bardzo trudny wyścig, w bardzo trudnych warunkach. Na ciężkich podjazdach odpadały kolejne zawodniczki, dlatego jestem szczęśliwa z tego drugiego miejsca. To obiecujące w kontekście zbliżających się wyścigów – powiedziała Niewiadoma na antenie Eurosportu.

Kilkadziesiąt minut wcześniej w tej samej miejscowości zakończył się

Niewiadoma odniosła największy sukces w historii występów Polek w tym wyścigu

wyścig mężczyzn. Kolarze wystartowali w Antwerpii i pokonali 270,8 km. Wygrał go po samotnej ucieczce Holender Mathieu van der Poel (Alpecin-Deceuninck). Z dobrej strony pokazał się Kamil Matecki (Q36.5 Pro Cycling Team), który uplasował się na 14. pozycji. Mężczyźni rywalizowali w Ronde van Vlaanderen po raz 108., a panie – po raz 21.

Pierwsze zwycięstwo Darii Pikulik na starcie sezonu

Wszechstronna zawodniczka

Daria Pikulik (Human Powered Health) po finiszu z peletonu wygrała kolarski klasyk Ronde de Mouscron pierwszej kategorii. Podium uzupełniły Finka Anniina Ahtosalo (Uno-X Mobility) i broniąca tytułu Włoszka Martina Fidanza (CERATIZIT-WNT Pro Cycling Team).

Trasa belgijskiego Ronde de Mouscron liczyła 122 km. Liczne zakręty oraz dość wąskie drogi sprawiały dużo problemów zawodniczkom. To było jedną z przyczyn wielu kraks, które eliminowały z rywalizacji kolejne uczestniczki. Pikulik kilkaset metrów przed metą zdecydowała się na atak, który zakończył się powodzeniem. Finiszowała z czasem 3:51.17.

Polka sukcesy odnosi także na torze. Na koncie ma brązowy medal mistrzostw świata w olimpijskim omnium w 2020 roku oraz zdobyła sześć krążków mistrzostw Europy w różnych konkurencjach.

Polka osiągnęła duży sukces i udowodniła dobrą dyspozycję na początku sezonu

Antoni Szostko wyróżniony przez Federację Piłki Nożnej Litwy

Podwójne święto

Antoni Szostko, znany szkoleniowiec dziewczęcej drużyny piłki nożnej z Niemenczyna, został odznaczony Orderem Federacji Piłki Nożnej Litwy (LFF), za zasługi w rozwoju i propagowaniu tej dyscypliny sportowej.

Entuzjasta sportu, a szczególnie piłki nożnej z rejonu wileńskiego, znalazł się w gronie dziesięciu wyróżnionych osób, które w ubiegłym roku obchodziły jubileusze urodzin. Order III stopnia LFF Antoniemu Szostko został wręczony w przerwie meczu pomiędzy reprezentacjami Litwy oraz Gibraltaru. Ceremonia wręczenia orderów zasłużonym osobistościom sportu odbyła się w strefie dla VIP-ów. Jak poinformował Szostko, odbyła się ona z udziałem przedstawicieli władz federacji z prezydentem Edgarasem Stankevičiusem na czele oraz wielu osób znanych w środowisku piłkarskim.

Kawaler Orderu LFF o swoich zasługach wyrażał się skromnie, ale przyznał, że był mile zaskoczony tym, że jego praca na niwie propagowania futbolu została dostrzeżona i doceniona. – Atmosfera w czasie wręczenia odznaczeń była uroczysta i podniosła, mecz nasi reprezentanci wygrali, a

Antoni Szostko z dumą prezentuje certyfikat i order LFF

więcej powodów do radości zarówno mnie, jak i kibicom nie brakowało i tego wieczora miałem podwójne święto – zaznaczył Szostko.

Z. Ź.

Maroko zbuduje gigantyczny stadion i marzy o finale turnieju

„Marokańskie marzenie”

Maroko, które wraz z Hiszpanią i Portugalią jest współgospodarzem mistrzostw świata w piłce nożnej w 2030 roku, zbuduje stadion, który ma pomieścić 115 tys. widzów. Oznacza to, że będzie on największym piłkarskim obiektem globu.

Władze afrykańskiego kraju marzą, by na tym stadionie, nazwanym już nieformalnie „Marokańskie marzenie”, odbył się mecz finałowy. Tym samym Maroko rzuca rękawicę hiszpańskiemu obiektowi – Santiago Bernabeu w Madrycie (81 tysięcy) i Camp Nou w Barcelonie (99 300) jako potencjalnym kandydatom do organizacji meczu o mistrzostwo globu.

Zadaszony obiekt, zaprojektowany przez jedną z hiszpańskich pracowni architektonicznych i firmę brytyjską, ma zostać zbudowany przy współpracy marokańsko-francuskiego konsorcjum. Zlokalizowany będzie 38 km na północ od Casablanki na 100-hektarowej działce w mieście El

Mansouria. Koszty inwestycji zostały oszacowane na 5 mld dirhamów, czyli 459 mln euro.

Największym piłkarskim obiektem globu jest stadion „Rungrado 1st of May” w północnokoreańskim Pjongczangu o pojemności 115 tysięcy, dotychczas mecze piłkarskiej reprezentacji tego kraju oglądało na nim maksymalnie 114 tys. widzów. Natomiast największym stadionem świata jest indyjski Narendra Modi w Ahmedabadzie, stolicy stanu Gudżarat. Oficjalny „dom” reprezentacji Indii w krykiecie może pomieścić aż 132 tysięcy fanów tej niezwykle popularnej i prestiżowej dyscypliny wśród Hindusów.

W przeciwieństwie do Maroka inny współgospodarz mundialu 2030 – Portugalia, nie wybuduje specjalnie na tę imprezę żadnego obiektu. W planach rządu i organizatorów jest skorzystanie z obiektów, na których odbywały się mecze mistrzostw Europy 2004.

Inauguracja mundialu w 2030 roku odbędzie się nie w Europie i nie w Afryce, lecz w... trzech krajach Ameryki Południowej – Argentynie, Urugwaju i Paragwaju. Celem jest upamiętnienia 100-lecia organizacji pierwszych mistrzostw świata w piłce nożnej. Wówczas gospodarzem pierwszego mundialu był Urugwaj